

JAMES CLAVELL

PATKÁNYKIRÁLY

 Aranytoll

James Clavell

PATKÁNYKIRÁLY

Aranytoll kötetek
Szeged, 2014

A Szingapúr-sziget keleti csücskének egyik szelíd magaslatán fekvő Changi sziporkázó gyöngyszem volt a ráboruló trópusi ég alatt. Dús zöld sáv övezte, amely távolabb a tenger kékeszöldjébe olvadt, majd még távolabb az egész egygé vált a végtelen látóhatárral.

Közelebről nézve már semmi szépséget nem lehetett itt fölfedezni: sivár, riasztó börtön volt ez. Épületek sorakoztak egymás mellett, mindegyikben cellák, körülöttük kopár udvar, az egészet pedig magas fal vette körül.

A falakon belül, az emeletes épületekben kétezer fogoly számára volt hely. Most azonban a cellákban, a folyosókon, minden elképzelhető zugban vagy nyolcezer ember zsúfolódott itt össze. A legtöbbjük angol és ausztrál, továbbá néhány új-zélandi és kanadai. Bűnösök voltak. Halálos bünt követtek el: elvesztettek egy hadjáratot, és életben maradtak.

A cellaajtók nyitva voltak, az épületek ajtaja tárva-nyitva állt, a falban tátongó hatalmas kapu is nyitva volt, az emberek látszólag szabadon, ki-be járhattak. Changira mégis a bezártság fojtó légköre telepedett. Bűzlött a klausztrófóbia.

A kapun kívül makadámút kanyargott. Száz méterre nyugatra szögesdrótos kapulabirintus vágta el az utat, mögötte pedig egy ház állt, benne a győztesek fennhéjázó aljanépe, az örök. A drótakadály után az út vidáman futott tovább, és a nem is olyan távol terpeszkedő Szingapúr városba ért. A börtönlakók számára azonban a kaputól száz méterre nyugat felé megszűnt a közlekedés.

Kelet felé az út egy darabig a falat követte, aztán délnek fordult, majd ismét a fal mentén haladt. Két oldalán sorakoztak a hosszú, egyforma barakkok: a falak pálmalevél fonatból készültek, amelyet tessék-lássék az oszlopokhoz szögeztek, a zsindeletető ugyancsak pálmalevélből volt, egyik penészes réteg a másikon. Minden évben új réteget raktak fel, vagy legalábbis kellett volna felrakni, mivel a nap, az eső meg a férgek állandóan nyűtték-pusztították a tetőt. A falakon egyszerű nyílások szolgáltak ablak és ajtó gyanánt, ezeket hosszú, előrenyúló pálmalevéleresz védte a naptól és esőtől, a

cölöpökön nyugvó betonfundamentum pedig, amelyen az oszlopok álltak, a kígyókat, békákat, csigákat, skorpiókat, százlábúkat, bogarakat, poloskákat – vagyis mindenféle csúszómászót igyekezett távol tartani.

Ezekben a barakkokban laktak a tisztek.

Az úttól délre és keletre négy sor betonbungaló állt, előttük kis veranda. A soronként húsz-húsz, egymásnak háttal álló épületben laktak a főtiszték; őrnagyok, alezredek, ezredek.

Az út nyugatnak fordult, ismét a fal mentén haladt, majd újabb pálmalevelekkel fedett barakksorhoz vezetett. Itt voltak elhelyezve azok a közlegények, akik már végképp nem fértek be a börtönbe.

Az egyik barakk kisebb volt, mint a többi; ebben laktak az amerikaiak: huszonöt sorkatona és altiszt.

Ahol az út ismét északnak fordult, ott zöldellt a tábor egyik veteményeskertje. A másik, amely az élelem zömét szolgáltatta, északabbra volt, az út másik oldalán, a börtönkapuval szemben. Az út a kisebb kerten át vezetett tovább még kétszáz méteren keresztül, és az örök háza előtt ért véget.

Az egész táborat szögesdrót kerítés vette körül. Átvágni, majd átjutni rajta nem volt nehéz, hiszen alig őrizték: se reflektorok, se géppuskafészek. De ha kijutott is az ember, merre tovább? Vad, elenséges dzsungelen, végtelen tengeren túl, irdatlan messze volt az otthon. A dróton kívül biztos pusztulás várta azt is, aki nekiindult, de halál várt arra is, aki a táborban maradt.

A történet idejére, 1945-re, a japánok megtanulták, hogy jobb, ha a tábor maguk a foglyok irányítják. Ők kiadták a parancsokat, és azokat a fogoly tiszteknek kellett végrehajtaniuk. Ha a tábor nem kevert bajt, békén hagyták. Bajkeverésnek számított például több élelmet kérni. Gyógyszert kérni. Bármit kérni. A legnagyobb bajkeverés az volt, hogy mindenki ragaszkodott az életéhez.

Az ott lakók számára Changi nemcsak egyszerű börtön volt. Changi volt az a hely, ahol újra kezdődött minden.

ELSŐ KÖNYV

I.

– Elkapom ezt a rohadt gazembert, ha beledöglök is!

Grey hadnagy örült, hogy végre hangosan kimondta, ami már régen a bögyében volt. A hangjában sziszegő gyilkos méreg egyszerűen visszahozta a földre Masters őrmestert, aki éppen egy üveg jéghideg ausztrál sörről álmodozott, meg egy bifsztekről tükörtájjal; már otthon járt, Sydneyben, látta a felesége mellét, érezte az illatát... Nem vesződött vele, hogy kövesse a hadnagy tekintetét az ablakon át, úgyis tudta, mit néz a félmeztelen alakok között, akik a szögesdrót mentén kanyarodó földes úton poroszkáltak. Grey kitörése azonban meglepte. Changi katonai rendőrségének főnöke ugyanis máskor mindig olyan szófukar és megközelíthetetlen volt; mint az angolok általában.

– Ne fárassza magát, hadnagy úr – szólt Masters elgyötörten –, a japcsik úgyis nemsokára elintézik.

– A dögvész essen a japcsikba – mondta Grey. – Én akarom elkapni. Itt akarom látni, ebben a börtönben. És majd ha kiszórakoztam magam velem, továbbküldöm az Outram Roadra.

Masters szörnyülködve nézett rá. – Az Outram Road-i börtönbe?

– Oda hát...

– Azt még megértem, hogy el akarja kapni – mondta Masters –, de azt... mármint Outram Roadot az ellenségemnek se kívánám.

– Az ilyen oda való, és oda is juttatom, mert tolvaj, hazug, vérszopó, csaló. Rohadt vámpír, aki rajtunk élősködik.

Grey felállt a fülledt barakkban, és az ablakhoz ment. Elhessenette a deszkapadlóról felszálló legyeket, és kibámult. Hunyorognia kellett, olyan éles volt a döngölt földről visszaverődő merőleges déli napsugár. – Istenemre mondom – dünnyögte –, bosszút állok mindannyiunkért.

Sok szerencsét, pajtás, gondolta Masters. Ha egyáltalán el lehet őt kapni, te meg tudod tenni, benned megvan hozzá a kellő gyűlölet. Masters nem szerette a tiszteket, és nem szerette a katonai rendőrséget. Greyt meg különösen nem szívelte, mert a sorállományból léptették elő, bár ezt gondosan titkolta.

Grey nem állt egyedül a gyűlöletével. Egész Changi gyűlölte a Királyt. Gyűlölték izmos testét, tiszta, kék tekintetét. A félholtaknak ebben a világában nem volt kövér, jó felépítésű, zömök, formás, arányos vagy vaskos ember: csak csupa szem arcok léteztek, csupa ín és csupa csont testek tetején. Csak a kor, az arc és a magasság különböztette meg az embereket. És ebben a világban egyedül a Király evett, dohányzott, aludt, és álmodott emberhez méltó módon, és ember formája is egyedül neki volt.

– Hé, tizedes! – üvöltött ki Grey. – Hozzám!

A Király már akkor tudta, hogy Grey ott van, amikor befordult a börtönépület sarkán. Nem mintha belátott volna a katonai rendőrség barakkjának sötétjébe, de tudta, hogy Grey módszeres ember. És ha az embernek ellensége van, bölcs dolog megismerni a szokásait. A Király tudott annyit Greyről, amennyit egy ember itt egyáltalán tudhatott a másikról.

Letért az útról, és elindult a különálló barakk felé, amely úgy meredt elő a többi közül, akár egy bibircsók.

– Nekem szólt, uram? – tisztelgett a Király. Mosolya rutinmosoly volt, napszemüvege eltakarta a gyűlöletet a tekintetében.

Grey az ablak mögül bámult le a Királyra. Ő feszes vonásaival leplezte haragját.

– Hová megy?

– Vissza a barakkomba – válaszolt békésen a Király, de közben az agya villámgyorsan cikázott: talán elhibázott valamit; köpött volna valaki; és egyáltalán, mi leli ezt a Greyt?

– Hol szerezte ezt az inget?

Ami azt illeti, a Király az előző nap vette az inget az őrnagytól, aki két éven át őrizgette, hogy ha szükség lesz rá, legyen mit pénzzé tennie. A Király pedig szeretett rendszeren járni, szeretett jól öltözni akkor is, amikor mindenki más rongyos volt. Megelégedéssel töltötte el, hogy ma is tiszta, új ing van rajta, vasalt hosszúnadrág, tiszta zokni, fényes cipő és makulátlan, kifogástalan sapka. Jólesett látnia, hogy Grey meztelen testét csak egy szánalmas, foltos rövidnadrág

takarja, a lábán durva facipő, a fején pedig a harckocsizók kimenő-sapkája, amelyet már jócskán kifakított és megkeményített a trópusi penész.

– Vettem – mondta a Király. – Már régen. Nem tiltja a szabályzat, hogy vásároljon az ember ezt-azt. Sem itt, sem máshol nem tiltja... uram.

Grey megérezte a gúnyt a szemtelenül odavetett „uram”-ban.

– No jó, tizedes. Befelé!

– Miért?

– Szeretnék csevegni egy kicsit magával – mondta gúnyosan Grey.

A Király uralkodott magán. Felment a lépcsőn, belépett és megállt az asztal mellett.

– Tessék, uram.

– Fordítsa ki a zsebeit!

– Miért?

– Mert én parancsolom. Tudja, hogy jogom van magát bármikor megmotozni.

A Király kelleetlenül engedelmeskedett – végül is, semmi rejtgetnivalója nincs. Zsebkendő, fésű, pénztárca, egy csomag gyári cigaretta, egy dózsi nyers jávai dohány, cigarettapapír, gyufa. Grey megbizonyosodott arról, hogy minden zseb üres, aztán kinyitotta a pénztárcát. Tizenöt amerikai dollár és majdnem négyszáz japán-szingapúri dollár volt benne.

– Honnan van ez a pénz? – förmedt rá Grey, miközben szüntelenül csurgott róla a verejték.

– Kártyán nyertem, uram.

Grey szárazon felnevetett.

– Milyen szerencséje van magának! Mégpedig már majdnem három éve egyfolytában, ugye?

– Végzett velem, uram?

– Nem. Mutassa az óráját!

– Rajta van a listán.

– Azt mondtam, mutassa az óráját!

A Király mogorván lehúzta csuklójáról a rozsdamentes, rugalmas acélszíjat, és átadta Greynek az órát.

Gyűlölete ellenére Grey most egy kis irigységet érzett a Király iránt. Az óra Oyster Royal volt, vízhatlan, ütésálló, automata felhúzó.

Az arany után ez volt a legértékesebb holmi Changiban. Grey forgatta az órát, megnézte az acéllapba vésett számot, aztán elővette a Király holmijainak listáját. Lesöpörte róla a hangyákat, és gondosan összehasonlította a listán szereplő számjegyeket az Oyster Royal számával.

– Stimmel, uram, ne aggódjon – mondta a Király.

– Én nem aggódom – mondta Grey. – Aggódnia magának kelle-ne. – Visszaadta az órát, amelyért hat hónapi élelmet lehetett volna szerezni.

A Király visszahúzta a csuklójára, és kezdte összeszedni a holmiját.

– Várjunk csak! A gyűrűje! – mondta Grey. – Ellenőrizzük azt is.

De a gyűrű is rajta volt a listán. „A Gordon klán arany pecsétgyűrűje” megnevezés mellett ott állt a lenyomatminta is.

– Honnan van egy amerikainak skót pecsétgyűrűje? – Grey ezt a kérdést már sokszor feltette.

– Pókeren nyertem – válaszolta a Király.

– Jó memóriája van, tizedes – mondta Grey, és visszaadta a gyűrűt a Királynak. Egész idő alatt tudta, hogy stimmelni fog a gyűrű és az óra is, a motozás csak ürügy volt számára. Szinte mazochista késztetést érzett, hogy egy kicsit megforgassa az áldozatát. Azt is tudta, hogy a Király nem rezel be egykönnyen. Sokan próbálták már elkapni, de hiába; okos volt, óvatos és nagyon ravasz.

– Hogyan van az – fakadt ki Grey gorombán, forrva az irigységtől az óra, a gyűrű, a cigaretta, a gyufa meg a pénz miatt –, hogy magának annyi mindene van, a többinek meg semmije?

– Fogalmam sincs, uram. Valószínűleg szerencsés vagyok.

– Hol szerezte a pénzt?

– Kártyán nyertem, uram. – A Király mindig udvarias volt. Uramozta az angol és ausztrál tiszteket, és szabályszerűen tisztelgett nekik. De tudta, hogy azok is tisztában vannak vele, mennyire utálja az uramozást és a tisztelgést. Az amerikaiaknál ez nem volt szokás. Az ember az, aki. Nem számít, milyen családból jön, honnan származik, mi a rangja.

A Király visszahúzta ujjára a gyűrűt, begombolta a zsebeit, és lepöccintett egy porszemet az ingéről. – Végeztünk, uram? – Látta, hogy Grey szemében megvillan a düh.

Grey ekkor Mastersre pillantott, aki idegesen figyelte a jelenetet.

– Örmester, hozzon nekem egy kis vizet!

Masters lomhán odament a falon függő kulacshoz.

– Tessék, uram.

– Ez tegnapi – mondta Grey, noha tudta, hogy nem így van. –
Hozzon bele frisset!

– Meg mernék esküdni rá, hogy megtöltöttem – morogta Masters,
és fejcsóválva kiment.

Grey hatásosnak vélte, ha egy darabig nem töri meg a csendet, a Király pedig pihenjben állva várakozott. A kerítésen túl a dzsungel fölé magasodó kókuszpálmák lombját enyhe szellő mozgatta meg, az eső előszele. A keleti égboltot már fekete felhők szegélyezték, jelezve, hogy hamarosan az egész eget beborítják. Aztán majd sarat csinálnak a porból, és teli tüdővel szívható, friss levegőt a füledt párából.

– Megkínálhatom egy cigarettával, uram? – nyújtotta oda a Király a csomagot.

Grey két évvel ezelőtt, a huszonkettedik születésnapján szívott utoljára igazi cigarettát. Bámulta a csomagot, és nagyon szeretett volna egyet, nagyon szerette volna mind. – Nem – mondta mogorván. – Nem kérek a cigarettájából.

– Zavarja, ha én rágyújtok, uram?

– Igen, zavar.

A Király farkasszemet nézett vele, aztán lassú mozdulattal elővett egy cigarettát, meggyújtotta és nagyot szívott belőle.

– Azonnal dobja el! – parancsolta Grey.

– Hogyne. Uram! – A Király még egy jó mélyet szívott, mielőtt engedelmeskedett volna. Aztán megkeményedett a tekintete. – Én nem tartozom a maga parancsnoksága alá, és nincs olyan szabály, amely megtiltaná, hogy rágyújtsak, ha kedvem tartja. Én amerikai vagyok, és rám nem vonatkozik egyetlen angol üres dumája sem! Erről magát is felvilágosították, nem? Úgyhogy legyen szíves, szálljon le rólam. Uram!

– Én vadászom magára, tizedes – tört ki Grey. – Előbb-utóbb elkövet valami hibát, és akkor én lecsapok, tudja, maga pedig oda fog kerülni! – Remegő ujjal mutatott a durva bambuszketrecre, amely magánzárkaként szolgált. – Ott a maga helye!

– Én nem szegek meg semmilyen törvényt.

– Akkor honnan szerzi a pénzt?

– Kártyán. – A Király közelebb lépett Greyhez. Uralkodott a dühén, de így is fenyegetőbben viselkedett a szokásosnál. – Én nem kapok senkitől semmit. Amim van, az enyém, én kerestem meg. És hogy hogyan kerestem, az egyedül az én dolgom.

– Meg az enyém, amíg én vagyok a katonai rendőrség főnöke. – Grey ökölbe szorította a kezét. – Például nagyon sok gyógyszert loptak el az utóbbi hónapokban. Lehet, hogy maga tud valamit erről.

– Maga... maga... Ide figyeljen! – tajtékozott a Király. – Én soha életemben nem loptam semmit. Soha életemben nem üzleteltem gyógyszerekkel, ezt jegyezze meg! A pokolba is, ha nem lenne tiszt, hát én...

– De az vagyok, és csak próbálja meg! Nem is hiszi, mennyire szeretném!

– Mondok magának valamit. Ha kijutunk innen, ugyan keressen már meg. A kezébe adom a fejét!

– Nem feledkezem meg róla! – Grey próbálta fékezni magát, szíve erősen kalapált. – De jegyezze meg, én addig is figyelek és várok. Olyan szerencsesorozat még nem volt, amely ne ért volna véget egyszer. A magáé sem lesz kivétel.

– De, az lesz! Uram. – A Király persze tudta, hogy sok igazság van abban, amit a hadnagy mondott. Eddig szerencséje volt, nem is kevés. De a szerencse elsősorban kemény munka, komoly tervezés dolga, és még egy kicsit valami emellett, de semmiképpen sem pusztá lutri. Illetve akkor nem lutri, ha minden a tervek szerint történik. Mint ma is volt, azzal a gyémánttal. Négy karát. Végre tudta, hogyan teheti majd rá a kezét, ha eljön az ideje. És ha még ezt az üzletet le tudja bonyolítani, ez lesz az utolsó, többé nem lesz szüksége semmilyen szerencséjére – legalábbis itt, Changiban nem.

– Véget ér egyszer a szerencséje – mondta Grey gonoszul. – Tudja, miért? Mert maga éppen olyan, mint a többi közönséges bűnöző. Kapzsi, mohó, és...

– Én nem vagyok köteles ezt eltérni magától – vágott közbe dühösen a Király. – Semmivel sem vagyok nagyobb bűnöző, mint...

– Dehogynem. Maga folyton megszegi a törvényeket.

– Egy fenét. Nekem a japcsi törvény hiába mondja, hogy...

– Kit érdekel a japcsi törvény! Én a táborig szabályzatról beszélek, amely kimondja, hogy tilos az üzletelés. És maga örökké azt csinálja.

– Bizonyítsa be!

– Be is fogom, csak idő kérdése! Egy hibát maga is elkövet egyszer. És akkor majd meglátjuk, hogyan éli túl a magánzárkát. Az én ketrecemet. És a ketrec után személyesen gondoskodom róla, hogy az Outram Roadra kerüljön!

A Király jeges borzongást érzett a szíve és ágyéka táján. – Úristen – sziszegte –, maga tényleg van olyan aljas, hogy ez is kiteljen magától.

– Ha magáról van szó – Greynek már habzott a szája –, kifejezett élvezet lesz a számomra. A japcsik a maga barátai!

– Te gazember, mit képzelsz! – A Király öklöbe szorított kézzel lépett Grey felé.

– Mi folyik itt, hé! – dübögött fel a lépcsőn és lépett a barakkba Brant ezredes. Alacsony, alig százötven centiméteres emberke volt, tokája alatt göndör szakállt viselt, mint a szikhek. Dandys sétapálca volt nála, katonasapkájáról már hiányzott az ellenző, és a zsákvásson foltoktól már alig látszott terepszínű ruhájának a szövete, de a közepén a fegyvernemi jelvény csillogott, mint az arany. Meglátzott rajta a többéves fényezés.

– Semmi... semmi, uram. – Grey a legyeket hessegette, s közben megpróbált úrrá lenni ziháló lélegzetén. – Éppen... megmotoztam a tizedest...

– Ugyan, ugyan, Grey – vágott közbe ingerülten Brant ezredes. – Hallottam, amit az Outram Roadról meg a japcsikról mondott. Az rendjén való, hogy megmotozza vagy kihallgatja, de nincs joga fenyegetni és zaklatni ezt az embert. – Homloka gyöngyözött az izzadságtól. Majd a Királyhoz fordult. – Maga pedig, tizedes, köszönje a szerencsecsillagának, hogy nem jelentem fel Brough századosnál függelemsértésért. Lehetne annyi esze, hogy ne járjon ilyen öltözékben. Nem csoda, ha megőrjít vele mindenkit. Maga keresi a bajt magának.

– Igenis – mondta a Király. Nyugodtnak látszott, de belül átkozta magát, amiért elvesztette az önuralmát, és így Grey majdnem elérte a célját.

– Nézze meg, én miben járok – folytatta Brant ezredes. – Elhiheti, nem kellemes érzés.

A Király nem felelt.

Ez a te dolgod, öregem, gondolta magában, miért nem gondoskodsz magadról, úgy, mint én? Az ezredes csak egy fél szárongból

készült ágyékkötőt viselt körülkötve a derekán, akár egy skót szoknyát, és alatta semmit. Changiban egyedül a Király hordott alsónadrágot. Hat darab volt neki.

– Azt hiszi, én nem irigylem a cipőjét? – bosszankodott tovább Brant ezredes. – Mikor nekem csak ez a nyavalyás vacak jut? – Fapapucsja egy darab lécs volt, meg elől egy vászonpánt, és kész.

– Én nem is tudom, uram – mondta a Király a tiszti fülek számára oly kellemes, lepezett alázatossággal.

– Hát nem is... – Brant ezredes Greyhez fordult. – Magának szerintem bocsánatot kellene kérnie tőle. A fenyegetőzés nem helyénvaló. Egy tiszt legyen igazságos, így van? – Újabb verítékadagot törölt le az arcáról.

Greynek nem kis erőfeszítésébe telt, hogy visszatartsa a feltoluló káromkodásokat. – Bocsánatot kérek. – Fojtott, kemény hang jött elő belőle, s a Király alig tudta elfojtani a mosolyát.

– Nagyon helyes – biccentett Brant ezredes, majd a Királyra nézett. – Leléphet. De ha továbbra is ebben a ruhában jár, csak bajt hoz a fejére. És csak magát hibáztathatja.

A Király előírásosan tisztelgett. – Köszönöm, uram. – Amint kiért a napra, fellélegzett, de tüstént szapulni kezdte magát ismét. A mindent, ez nem sokon múlt. Majdnem megütötte Greyt, ami kész örülség lett volna. Megállt az út mellett, és rágyújtott, hogy egy kicsit összeszedje magát. Az arra járók nézték a cigarettáját, és sóvárogva szívták be az illatát.

– Pokolfajzat – szólalt meg egy idő után Brant ezredes, aki még mindig a homlokát törülgetve bámult a Király után. Azután Greyhez fordult. – Maga pedig megőrült, Grey, hogy így provokálja?

– Bocsásson meg, uram! Szerintem ez... ez a fickó...

– Akármilyen a fickó, tiszthez és úriemberhez nem illik, hogy így kijöjjön a sodrából. Ez nagyon nem jó dolog... nagyon nem szép. Így van?

– Igen, uram. – Grey nem mondhatott mást.

Brant ezredes horkantott egyet válaszul, és összeszorította a száját. – Nagyon helyes. Még szerencse, hogy éppen erre jártam. Egy tiszt nem állhat neki dulakodni egy tizedessel. – Újra kinézett az ajtón, meglátta a Király cigarettáját, és újból feltöltődött méreggel. – Pokolfajzat – mondta ismét, anélkül hogy visszanézett volna Greyre –, fegyelmezetlen alak. Mint a többi amerikai. Csűrhe.

Tegezük a tisztjeiket! – Összevonta a szemöldökét. – Azok meg együtt kártyáznak a legénységgel. A fene látott ilyet. Rosszabbak, mint az ausztrálok, pedig az aztán a szedett-vedett népség. Csöcselék. Az indiai brit hadsereg meg ezek, uramisten, ég és föld!

– Így van, uram – helyeselt bágyadtan Grey.

Brant ezredes hirtelen megfordult. – Már nem... nem arra gondoltam... szóval, érti, Grey... nem úgy gondoltam. – Elhallgatott, szeme megtelt könnyel. – Miért csinálták ezt velünk? – kérdezte szomorúan. – Miért, mondja meg, Grey! Én... mi mindannyian szertettük őket...

Grey vállat vont. Amiatt a bocsánatkérés miatt most nemigen tudott együtt érezni az ezredessel.

Az ezredes téblábolt egy darabig, aztán sarkon fordult, és lehajtott fejjel, könnyezve kiment a barakkból.

Amikor Szingapúr 1942-ben elesett, a helybéliekből toborzott katonák szinte az utolsó emberig átálltak az ellenséghez, és kiadták a japánoknak angol tisztjeiket. Ezekből a katonákból kerültek ki a fogolytáborok első őrei, és néhányan közülük igen kegyetlenül bántak a foglyokkal. Az ezred tisztjeinek nem volt nyugtuk tőlük. És – bár voltak ott néhány más indiai ezredből is – a tábor zömét az ő tisztjeik alkották. Ott voltak a gurkhák is, akik viszont minden bántalmazás ellenére hűségesek maradtak az angolokhoz. Brant ezredes ezért siratta az embereit, akikért kész lett volna meghalni, és akik miatt most mégis neki kell meghalnia.

Grey nézte a távozó ezredest, aztán az út mellett cigarettázó Királyt figyelte. – Végre megmondtam neki, hogy vagy ő, vagy én – sottogta magában.

Visszaült a padra. Csikarás futott végig a belein, és eszébe juttatta, hogy a héten öt sem kerülte el a hasmenés. – A fene egye meg – mondta elborult arccal, de ez még mindig Brant ezredesre és a bocsánatkérésre vonatkozott.

Masters visszajött, és átnyújtotta neki a teli kulacsot. Grey megköszönte, ivott egy kortyot, és nyomban tervezgetni kezdte, hogyan kapja el a Királyt. Halk nyögés hallatszott. Grey Mastersre nézett, aki fel sem fogta, hogy kiadott valami hangot, annyira elmélyedt a gerendák között legyeket kapkodó és bujálkodó gyíkok ámulásában.

– Hasmenése van, Masters?

Masters közömbös képpel hessentette le arcáról a legyeket. – Nem, uram. Az utóbbi öt hétben elkerült.

– Tífusz?

– Az se, hál’ istennek. Csak valami fertőzés. És maláriás lázam sem volt már majdnem három hónapja. Nagy szerencsém volt, és egészen jó bőrben vagyok, már a körülményekhez képest.

– Igen – mondta Grey, aztán még hozzátette –, tényleg jó bőrben van. – Persze már tudta, hogy nemsokára keresnie kell helyette valakit. Megint a Királyra nézett, és szinte hányingere támadt a niko-tinéségtől.

Masters ismét felnyögött.

– Mi az ördög van magával? – kérdezte ingerülten Grey.

– Semmi, uram. Semmi. Csak valószínű, hogy most...

De túl nagy erőfeszítésébe került a beszéd, így a motyogás beolvadt a légyzűmmögésbe. Nappal a legyek koncerteztek, éjjel a szúnyogok. Csend nem volt soha, egyetlen pillanatra sem. Masters megpróbált visszaemlékezni, milyen lehet legyek, szúnyogok, embertömeg nélkül élni, de nem ment. Csak ült csendben, alig lélegzett, teste most valóban csak egy porhüvely volt. A lelke azonban még ellenállt.

– Rendben van, Masters, elmehet – mondta Grey. – Ki váltja fel?

Masters erőltette az agyát, aztán kinyögte. – White.

– Az istenit, szedje össze magát! – csattant fel Grey. – White tizedes három hete halott.

– Bocsánat, uram – nyögte fáradtan Masters. – Bocsánat, biztosan a... Szóval, azt hiszem, Peterson. Az angol. A gyalogságtól, ha jól tudom.

– Rendben van, most menjen! Nem kell visszajönnie.

– Igenis.

Masters feltette pálmáros sapkáját, és lötyögő nadrágjában ki-tántorgott az ajtónyíláson. Úristen, gondolta Grey, ez az ember ötven lépésről szaglik. De mind ilyenek voltak. Ha nem fürdött az ember napjában hatszor, az izzadság úgy körülvette, mint egy lepel. A lepelről Greynek a halotti lepel jutott eszébe, aztán megint Masters. Ő már meg volt jelölve. Lehet, hogy ezt Masters is tudta, azért nem tartotta érdemesnek mosakodni.

Grey sok embert látott már meghalni. Amikor az ezredére és a háborúra gondolt, feltört belőle a keserűség. Ordítani szeretett volna,

átkozta magát, hogy huszonnégy éves, és még mindig csak hadnagy. Pedig háború van, világháború. Mindennap előléptetnek valakit, rengeteg a lehetőség. És én itt csücsülök ebben a bűdös fogolytáborban, és még mindig csak hadnagy vagyok. Ó, istenem! Ha nem dobtak volna át minket Szingapúrba 1942-ben!

– Elég! – mondta magának hangosan. – Ugyanolyan marha vagy, mint Masters.

A táborban megszokott dolog volt, hogy valaki magában beszél. Az orvosok is azt mondták, inkább beszélje ki az ember magából, ami bántja, mintsem hogy magába fojtsa. Az biztos út a bedilizéshez. A nappalok általában elviselhetők voltak, mindig volt valami, ami elvonta az ember figyelmét a másik életről, arról, ami kint volt: az evésről, a nőkről, az otthonról, az evésről, az evésről, a nőkről, az evésről. Az éjszakák voltak a veszélyesek, mert éjszaka az ember álmodik: evésről, nőkről. A saját nőjéről. Aztán lassan kellemesebb lesz az álom, mint az ébrenlét, és ha nem vigyáz az ember, ébren is elkezd álmodni, és éjszakává lesznek a nappalok, és nappallá az éjszakák. Aztán jön a halál. Finoman és gyengéden. Meghalni könnyű. Az élet meg folyamatos haláltusa. Kivéve a Királyt. Neki nem az.

Grey még mindig a cigarettázó Királyt nézte, megpróbált fülelni, hogy mit mondhat a mellette álló embernek, de túl messze voltak. Még a beszélgetőpartnerét sem sikerült felismernie, csak a karszalagjáról látta, hogy őrnagy. A japán előírások értelmében minden tisztnek karszalagot kellett viselnie a bal karján megfelelő rangjelzéssel. Éjjel-nappal. Még meztelenül is.

A fekete esőfelhők egyre határozottabban gyülekeztek. Keleten már villámlott, de a nap még erősen sütött. Bűzös fuvallat kavarta fel a port egy pillanatra, aztán elült.

Grey gépiesen csapott egyet a bambusz légycsapóval. Csak egy rutinszerű, ügyes csuklómozdulat, és újabb légy hullott szétlapítva a földre. Grey elkapkodta: a legyet ugyanis nem szabad megölni. Meg kell nyomorítani, hogy szenvedjen a dög, hogy visszafizessen neki valamit az ember az általa okozott szenvedésért.

II.

– Az istenfáját! – kedélyeskedett az őrnagy a Királlyal. – Amikor én New Yorkban jártam, 1933-ban! Azok voltak a szép idők. Amerika remek ország. Meséltem már azt, amikor Albanybe mentem? Kis tisztecske voltam még akkor...

– Igen, uram – mondta unottan a Király. – Már mesélte. – Úgy érezte, elég az udvariaskodásból, s ráadásul még ott érezte a hátában Grey tekintetét. Nem félt, már biztonságban volt, mégis igyekezett minél előbb eltűnni a napról és a tekintetek kereszttüzéből. Még rengeteg dolga volt. Ha az őrnagy nem tér a tárgyra, magára vessen. – Hát akkor, ha megbocsát, uram. Örültem a szerencsének.

– Várjon csak egy kicsit – vágott közbe gyorsan Barry őrnagy, és idegesen körülnézett. Úgy érezte, minden arra járó csak őt figyeli, őt fürkészi, hogy vajon mi dolga lehet neki a Királlyal? – Öö... beszélhetnének négyszemközt?

A Király gondterhelten méregette az őrnagyot: – Ha halkán beszél, itt is négyszemközt vagyunk.

Barry őrnagyról szakadt a veríték izgalmban. Már napok óta próbált összefutni a Királlyal, és most itt az alkalom. – De éppen itt, a katonai rendőrség barakkja előtt...

– Nem értem, uram. A zsaruknak semmi köze az emberek magánügyeihez – játszotta a naivat a Király.

– Semmi szükség rá, hogy... Hát szóval, Sellars ezredes mondta, hogy maga talán tudna nekem segíteni. – Barry őrnagynak csak egy csonk volt a jobb karja helyén, folyton azt vakargatta, nyomogatta. – Hajlandó volna... lebonyolítani egy dolgot nekünk, vagyis nekem? – Várt, hogy ne legyen senki hallótávolságon belül. – Egy öngyújtóról van szó – suttopta. – Ronson. Kiváló minőség. – Kicsit

megkönnyebbült, ahogy kimondta, kicsit azonban szégyenkezett, hogy erről beszélt egy amerikainak fényes nappal.

A Király gondolkodott egy pillanatig. – Ki a tulajdonos?

– Én – nézett fel riadtan az őrnagy. – Csak nem hiszi, hogy lop-tam! Én sosem vetemednék ilyesmire! Mostanáig őrizgettem, de most... hát... most már el kell adnunk. A brancs is így gondolja. – Megnyalta száraz ajkát, és megint a csonkot simogatta. – Megteszi? Kérem... Maga tudja a legjobb áron eladni.

– Az üzletelést tiltja a törvény.

– Igen, de azért... ha lenne szíves. Megbízhat bennem.

A Király a kerítés felé fordult úgy, hogy háttal álljon Greynek. Mit lehet tudni, hátha tud szájról olvasni. – Zaba után odaküldök valakit – mondta halkán. – A jelszó: „Albany őrnagy küldött.” Megjegyezte?

– Igen. – Barry őrnagy szíve erősen dobogott. – Mit is mondott, mikor?

– Zaba után. Vagyis evés után.

– Értem.

– Adja oda az emberemnek... Aztán majd ha megnéztem, megint küldök valakit ugyanazzal a jelszóval. – A Király lepöckölte a paraszat a cigarettájáról, és a csikket a földre dobta. Rá akart taposni, de az őrnagyra nézett: – Ó, bocsánat. Kéri a csikket?

Barry őrnagy boldogan hajolt le érte. – Köszönöm! Igazán köszönöm! – Kinyitotta kis dózniját, gondosan letépte a csikkről a papírt, és elkeverte a dohányt a szárított nádlevéllel. – Egy kis följavítás sosem árt – mondta mosolyogva. – Köszönöm! Ebből a keverékből legalább három jó cigarettát sodrok.

– Akkor majd találkozunk, uram – tisztelgett a Király.

– Hát... ööö... persze... de... – Barry őrnagy nem tudta, hogyan kezdjen hozzá. – Nem tudom, hogy... – suttogta idegesen –, ha az ember átadja egy ismeretlennek csak úgy, szóval akkor... honnan tudhatom, hogy minden rendben lesz?

A Király hűvösen válaszolt. – Először: a jelszó az egyik biztosíték, hogy nem akárkinek adja. Másodszor: ismeri a híreket. Harmadszor: én is megbízom magában, hogy nem lopott holmiról van szó. De talán jobb is, ha hagyjuk az egészet.

– Jaj nem, dehogy, nehogy félreértsen! – sietett magyarázkodni az őrnagy. – Csak azért kérdezem, mert... szóval ez az összes

vagyonom. – Mosolyogni próbált. – Köszönöm! És... mit gondol, mennyi ideig tart túladni rajta?

– Igyekszem minél előbb. A feltételek a szokásosak. Az eladási árból tíz százalékot kapok – mondta tömören a Király.

– Természetesen. Köszönök mindent még egyszer, és köszönöm a dohányt is. – Most, hogy mindent megtárgyaltak, Barry őrnagynak hatalmas kő esett le a szívéből. Ha szerencséje van, gondolta, miközben lefelé sietett a dombtól, kaphatnak érte akár hat- vagy hétszáz japán–szingapúri dollárt. Ha beosztják, hónapokig elég lesz élelemre. Egy pillanatra sem jutott eszébe az öngyújtó eredeti tulajdonosa, aki rábízta, amikor bevonult a kórházba meghalni. Az már a múlt. Az öngyújtó most már az övé, bátran eladhatja.

A Király tisztában volt vele, hogy Grey egész idő alatt figyelte. A katonai rendőrség orra előtt kötött üzlet hízelgett a hiúságának. Elégedetten lépdelt felfelé az emelkedőn, gépiesen fogadta az ismerős katonák és tisztek köszönését. A fontosabbaknak visszaköszönt, a többieknek csak barátságos biccentés járt. Tudta, hogy irigylik, érezte a rosszindulatukat, de nem törődött vele. Megszokta, sőt szórakoztatta a dolog. Az is tetszett neki, hogy Királynak szólítják. Büszke volt rá, hogy ügyességével külön világot teremtett, és ezt a világot ő irányítja. Igazán elégedett lehetett.

Megállt az ausztrál barakk mellett, és bedugta a fejét az ablakon.

– Tinker! – kiáltott be. – Borotválást és manikűrt kérek!

Tinker Bell kicsi, inas, barna bőrű, barna szemű alak volt, az orra örökké hámlott. Ausztráliában birkanyíró volt, Changiban a legjobb borbély.

– Mi az, születésnapod van? Tegnapelőtt manikűröztelek.

– És akkor ma tilos?

Tinker vállat vont, és kiugrott az ablakon. A Király hátradőlt a széken a széles eresz árnyékában, és elégedetten tűrte, hogy Tinker egy törülközőt terítsen a nyaka köré, és a megfelelő pózba igazítsa. – Ezt nézd meg, pajtás – mondta Tinker, és egy kis szappant dugott a Király orra alá. – Szagold meg!

– Ez igen – vigyorgott a Király. – Kiváló minőség.

– Az bizony, pajtás. Igazi Yardley ibolyaszappan. Egy cimborám fújta meg, amikor ki voltak vezényelve munkára, méghozzá egy japcsi orra előtt. Harminc dolláromba került – duplázta meg az árat egy kacsintással. – Ha akarod, félreteszem, csak a te számodra.

– Tudod mit? Az eddigi három dollár helyett ezután ötöt fizetek minden alkalommal, amíg a szappan tart – mondta a Király.

Tinker széleseben számolt. A szappan nyolc borotválásra elég, a legjobb esetben tízre. – Egy ménkút, pajtás. Alig keresem meg rajta a pénzem.

– Ne erőlködj, Tink! Kilószámra vehetek ilyet tizenötért – dörögte a Király.

– Hát ez már azért sok! – próbálta magát méregbe lovalni Tinker. – Pont a barátom néz palimadárnak! Ezt nem vártam volna. – Dühösen keverte a habot az illatos szappanból. Aztán felnevetett. – Rendben van, te vagy a Király.

– Úgy bizony – mondta elégedetten a Király. Régi barátok voltak Tinkerrel.

– Mehet? – emelte föl Tinker a pamacsot. – Jöhet. – De a Király éppen meglátta, hogy Tex jön lefelé az úton. – Várj csak! Hé, Tex! – kiáltott oda neki.

Tex odanézett, és átbaktatott a Királyhoz. Mi van? – Hórihorgas, nagy fülű, görbe orrú suhanc volt. Álmatag égimeszelő.

Tinker kérdés nélkül hallótávolságon kívül húzódott, amint a Király közelebb intette Textet. – Megtennél nekem valamit? – kérdezte halkán.

– Persze.

A Király elővette a pénztárcáját, és kivett belőle egy tízdollárost. – Keresd meg Brant ezredest! Az a kis hapsi, akinek az a göndör szakálla van. Add oda neki ezt!

– Hol keressem?

– A börtön sarka körül. Ma ő az ügyeletes, aki szemmel tartja Greyt.

Tex vigyorgott. – Hallom, volt egy kis afférotok.

– Az a csirkefogó megint megmotozott.

– Essen belé a fene – fintorgott Tex, és szőke kefeháját vakargatta.

– Az – mondta a Király, és jókedvűen nevetett. – Mondd meg Brantnak, hogy máskor előbb tolja oda a képét! Különben látnod kellett volna az előadást, Tex. Ez a Brant nagy színész. Greynek bocsánatot kellett kérnie tőlem! – Még egyszer felnevetett, aztán újabb öt dollárost vett elő. – Mondd meg neki, hogy ez külön, a bocsánatkérésért jár.

– Jó. Ennyi az egész?

– Nem. – Közölte vele a jelszót, és elmondta, hol találja meg ebéd után Barry őrnagyot. Tex elment, a Király pedig kényelmesen hátradőlt a széken. Mindent egybevetve, a mai napra nem lehet panasza.

Grey szaporázta a lépteit a gyalogúton, aztán felsietett a lépcsőn a barakkjához. Közeledett az ebéidő, őt pedig gyötörte az éhség.

Odakint már türelmetlen sor állt a menáziért. Grey gyorsan az ágyához ment, kivette két csajkáját, bögréjét, kanalát, villáját, és beállt a sorba.

– Miért nincs még itt az étel? – kérdezte bosszankodva az előtte állótól.

– Honnan kellene tudnom? – vetette oda Dave Daven. Kiejtése elárulta az angolt. Eton, Harrow vagy Charterhouse magániskolájába járhatott.

– Csak úgy megkérdeztem – sértődött meg Grey, aki amúgy is megvetette Daven affektált beszédét és „jó” családját.

Egy óra várakozás után megérkezett az étel. A sor elejére leraktak két nagy kannát, amelyekben azelőtt gázolajat tartottak. Most az egyik félig volt száraz, üveges rizzsel, a másikban leves lötyögött.

Cápa leves volt aznap; egy cápa húsát fecnikre vágva belefőzték a tízezer ember levesébe. Meleg, enyhén halízú lötyty volt, vagy ötven kiló padlizsán és káposzta főtt benne fölaprózva a tízezer embernek. A leves sűrűjét mindenféle zöld és vörös levelek alkották, amelyeket nagy gonddal természettek a tábor kertjében. Ezek bizony keserűségek voltak, de táplálóak, és sóval, curryvel és erős borssal végül is elviselhetőek.

Csendben haladt előre a sor, miközben mindenki gondosan összehasonlította a saját adagját az előtte és mögötte állóéval. Mostanra azonban, három év után, már egyformák voltak az adagok.

Egy bögre leves fejenként.

A rizs még gőzölgött. Ma jávai rizst adtak, omlós, fehér rizst, ez volt a legjobb. Ebből is egy bögre fejenként.

Meg egy bögre tea.

Mindenki félrehúzódott valahová az ételével, és csöndesen, gyorsan, utánozhatatlan mámorral habzsolta. A zsizsik tápláló fehérjének számított a rizsben, a levesbe esett kukacokat vagy rovarokat pedig minden különösebb undor nélkül szedte ki, aki észrevette:

a legtöbben ugyanis nem is nézték igazán a levest, az első pillantást kivéve, amikor azonnal megállapították, hogy van-e benne egy hal-darabka vagy nincs.

Bár leves és rizs volt a napi menü, itt-ott azért jutott az embernek egy darab kókusz vagy fél banán, egy falat szardínia, egy cérnávékony konzervhússzelet, sőt néha tojást is keverhetett a levéhez. Egy egész tojás ritkaságszámba ment. Ha a tábor tyúkjai a terv szerint, rendszeren tojtak, mindenki kaphatott egy tojást hetente. Néhányan kaptak naponta is egy egész tojást, de annak a néhányynak senki se szeretett volna a helyében lenni.

– FigyeljeteK ide, fiúk! – Spence százados a barakk közepén állt, de kívül is hallották, amit mondott. Ezen a héten ez a kis sötét bőrű, torz képű ember volt a barakkügyeletes. Megvárta, amíg mindenki bejön. – Még tíz embert kell kiállítanunk a holnapi fairtáshoz. – Hangosan olvasta a neveket a listáról. Amikor Marlowe-hoz érkezett, nem jött semmi válasz.

– Nem tudja valaki, hol van Marlowe?

– Azt hiszem, a brancsával van – szólalt meg Ewart.

– Mondják meg neki, hogy holnapra be van osztva a repülőtérré.

Spence köhécselni kezdett. Ma különösen kínoztá az asztmája, de amikor szűnt a görcs, folytatta. – Az angol táborparancsnok délelőtt újabb kihallgatást kért a japán tábornoktól. Kérte az élelemdagok növelését és a tisztességes gyógyszerellátást. – Megköszörilte a tor-kát a pillanatra beállt csendben, aztán színtelen hangon folytatta. – A szokásos elutasítás volt a válasz. – Kinézett az ajtón, ellenőrizte, hogy helyén van-e mindkét őrszem. Aztán lehalkította a hangját, és mindenki feszülten figyelt.

– A szövetségeseK körülbelül hatvan mérföldre vannak Mandalaytól, és nyomulnak előre. A japánok visszavonulnak. Belgiumban is előrenyomulunk, de az időjárás pocsék, hóviharak akadályozzák a hadműveleteket. A keleti fronton ugyanez a helyzet, az oroszok mennek előre, mint a fürgeteg. A jenkik is jól állnak a Fülöp-szigeteken, közelednek a... – megállt, próbálta emlékezetébe idézni a nevet –, azt hiszem, az Agno folyóhoz Luzon szigetén. Egyelőre csak ennyi... de ez mind jó hír.

Spence örült, hogy túl van rajta. Mindennap kívülről megtanulta a híreket a barakkügyeletesek eligazításán, és amikor kiállt a többiek elé, hogy elismételje, minden alkalommal görcs állt a gyomrába és

kiverte a hideg veríték. Mi lesz, ha egyszer besúgja valaki, elmondja az ellenségnek, hogy ő az, aki továbbítja a híreket? Spence tudta magáról, hogy nem lenne ereje hallgatni. Vagy ha egyszer meghallja egy japán, amint éppen beszámol a többieknek, és akkor...

– Mára ennyit, fiúk! – Spence hányingerrel küszködve ment az ágyához. Levette a nadrágját, és törülközővel a karján kilépett a barakkból.

A nap erősen sütött. Az esőre még legalább két órát kell várni. Spence átment az aszfaltúton, és beállt a zuhanyra várakozók közé. Hírközlés után mindig zuhanyoznia kellett, annyira zavarta csípős, bűdös izzadsága.

– Rendben lesz, pajtás? – kérdezte Tinker.

A Király lenézett frissen ápolt körmeire. Arca feszes és rugalmas volt a hideg-meleg törülközőpakolás után, az arcvíz pedig kellemeesen csípte a bőrét. – Remek – mondta, és fizetett. – Kösz, Tink. – Felállt, feltette a sapkáját, és biccentett Tinkernek meg egy ezredesnek, aki türelmesen várakozott hajnyírásra.

Mind a ketten bámultak utána.

A Király szaporán felkaptatott a gyalogúton, és a barakkok mellett egyenesen hazasietett. Kellemes éhséget érzett.

Az amerikaiak barakkja távolabb állt a többiekétől, de azért elég közel volt a falakhoz, hogy délután árnyékban legyen, elég közel a gyalogúthoz is, amely a táborral való összeköttetést jelentette. A kerítéstől sem volt messze. Éppen jó helyen állt. A rangidős amerikai tiszt, Brough repülőszázados verekedte ki, hogy az amerikaiak külön barakkban lakjanak. A legtöbb amerikai tiszt is ott szeretett volna lakni a sorkatonák és az altisztek között, nehéz volt nekik megszokni a külföldieket. A japánok azonban nem engedték, hogy a tisztek együtt lakjanak a sorkatonákkal. Ebbe mindenki nehezen nyugodott bele, bár az ausztrálok kevésbé nehezményezték, mint az angolok.

A Királynak a gyémánton járt az esze. Nem lesz könnyű buli, de meg kell csinálnia. Már a barakk közelében járt, amikor megpillantott egy fiatalembert az út mellett, aki guggolva beszélgetett egy bennszülöttel malájul. Napbarnított, széles vállú, keskeny csípőjű férfi volt. Csak egy szarongot viselt, de rajta a szoknyaszerű maláj

öltözék is jól állt. Szögletes arcával ellentétben állt plasztikus mozgása, egész egyéniségének vibrálása.

A kis barna maláj érdeklődéssel hallgatta a fiatalember lendületes beszédét, aztán felnevetett, és kivillantak a bételdiótól megfeketedett fogai. Majd válaszolt, kézmozdulataival adva ritmuskíséretet dallamos nyelvének. Most a fiatalemberen volt a nevetés sora, s közben belőle is ömlött a szó. Észre sem vette, hogy a Király erősen figyeli.

A Király csak egy-két szót értett a beszélgetésből, mert alig tudott malájul. A tábori konyhanyelvet sem ismerte elég jól. Csak állt, hallgatta a hömpölygő nevetést, és érezte, hogy belülről jön. Ez ritkaságszámba ment Changiban, sőt fölbecsülhetetlen értékű ritkaság volt.

Elgondolkodva lépett be a barakkba. Az ott lévők fölpillantottak, és barátságosan köszöntötték. Közömbösen viszonzta. Nem voltak újjak egymásnak.

Dino már félig aludt az emeletes priccsén. Sötét bőrű, sötét hajú, de korán őszülő kis ember volt, vagány külsejű, csak vizenyős tekintete volt kicsit titokzatos. A Király magán érezte ezt a tekintetet, odabiccentett, és látta, hogy Dino mosolyog. De csak a szája, a szeme nem.

A barakk túlsó felében Kurt felnézett a nadrágfoltozásból, és hegyeset köpött a padlóra. A cingár, gonosz képű, patkányszerű ember folyton sercintett sárgásbarna fogai közül. Közutálatnak örvendett, mert nem volt hajlandó mosakodni. A barakk közepén Miller és Byron Jones vívta vég nélküli sakkjátszmáját. Mindketten meztelenek voltak. Két évvel ezelőtt, amikor Miller kereskedelmi hajóját megtorpedózták, a két méternél is magasabb férfi még száznegyvennégy kilót nyomott. Most alig volt hatvanhat, hasa bőre fonnyadtan lógott az ágyékára. Kék szeme felcsillant, mohón nyúlt a táblára egy huszár után. Byron Jones maga vette le a tábláról, és Miller csak most vette észre, hogy a királyállása teljesen védtelen.

– Véged van, Miller – mondta Jones, és vakargatta lábszárán a dzsungelben szerzett zúzódásokat.

– Te átok!

Jones nevetett. – A haditengerészettel nem konkurálhat egy nyavalóság kereskedelmi bárka.

– Azért titeket is csak elsüllyesztettek. Pedig állítólag az hadihajó volt.

– Az igaz – mondta szemüregét tapogatva Jones, és ismét eszébe jutott, hogyan pusztult el a büszke hajó, a Houston, hogyan veszték oda bajtársai, és hogyan vakult meg a fél szemére.

A Király végigment a barakkon. Max hűségesen őrizte az ágyához láncolt nagy, fekete ládát. – Kösz, Max – mondta a Király. – Mehetsz.

– Rendben. – Max New York-i volt, a West Side-on született. Megviselt arcán, nyugtalan, barna szemén látszott, hogy azokon az utcákon igen korán megtanulta, mi az élet.

A Király gépiesen vette elő a dózniját, és némi nyers dohányt adott Maxnak.

– Kösz! – mondta Max. – Ja igen, Lee üzent, hogy kimosta a holmidat. Most eszik, mi meg a második turnusban vagyunk, azért üzeni.

– Jó. – A Király elővette valódi, Kooa márkájú cigarettáját, és egy pillanat alatt zsidbadt csönd támadt a barakkban. A Király még a gyufáját kereste, de Max már tüzet adott a töltényhüvelyből készült öngyújtóval.

– Kösz, Max – szívtá le a Király a füstöt. Majd odaszólt neki: – Kérsz egy Kooát?

– Hát hogyan! – ugrott Max, mit se törődve azzal, hogy a Király kicsit ironikusan kérdezte.

– Van még valami tennivaló mára?

– Majd szólok, ha lesz.

Max végigment a barakkon, és leült sodronyos ágyára az ajtó mellett. Minden szem a cigarettát figyelte, de senki sem szólt egy szót sem. Maxé volt, Max kereste meg. Ha majd ők őrzik a Király holmiját, ők is kapnak egyet.

Dino Maxre mosolygott, ő pedig visszakacsintott rá. Ebéd után majd megfelezik a cigarettát, eddig is megosztottak mindenben, amit találtak, szereztek vagy loptak. Max és Dino egy brancsot alkotott.

Egyébként így csinálta ezt egész Changi. Brancsban ettek, brancsban üzleteltek. Ketten, hárman, ritkábban négyen összeálltak, egy ugyanis nem győzött volna mindent egyedül: ételment keresni, tüzet rakni, a zsákmányt megfőzni, megenni. Ideális a háromtagú brancs volt: egy ételment keresett, egy vigyázott arra, amit már becserkésztek, egy pedig készenlétben állt. Ez az egy szükség esetén – persze, ha nem volt beteg – szintén ételment után járhatott vagy örködhethet.

Aztán minden szerzeményt háromfelé osztottak. Ha valaki kapott egy tojást, lopott egy kókuszdiót vagy talált egy banánt, amikor a dzsungelbe voltak vezényelve, szóval akárhol, akármihez hozzájutott, azt megosztotta a brancssal. Tudták az egyszerű törvényt: az ember csak közös erőfeszítéssel maradhat életben. Aki kivonta magát a brancsból, maga alatt vágta a fát, akit pedig a brancs kizárt, azt mindenki megbélyegzettként kezelte. Egyedül pedig lehetetlen volt életben maradni Changiban.

A Királynak nem volt brancsa. Ő boldogult egyedül is.

Az ágya a barakk legjobb helyén állt, az ablak alatt, a legkisebb szellő is először őt hűsítette. A szomszéd ágya jó két és fél méterre volt tőle. A Királyéban erős, rugalmas volt a sodronyacél, a napon fehéritett párna alatt, a két pokróc alól makulátlan fehér lepedő széle villant elő. Az ágy fölött hibátlan szúnyogháló volt kifeszítve.

A Királynak ezenkívül saját asztala, két széke és szőnyege is volt. Az ágy mögötti polcon tartotta a borotválkozószerzeit, pamacsot, szappant, pengéket, mellettük pedig a tányérjait, csészéit, házilag bütykölt villanyrezsójt és egyéb konyhafelszerelését. A sarokban lógtak a ruhái: négy ing, négy hosszúnadrág, négy rövidnadrág. Egy külön polcon tartotta az alsónadrágjait, és hat pár zokniját. Az ágy alatt két pár cipő, fürdőpapucs és egy pár indiai saru sorakozott.

A Király leült az egyik székre, és egy pillantással ellenőrizte, minden a helyén van-e. Az önborotván gondosan elhelyezett hajszál már nem volt ott. Mocskos disznók, gondolta, még a végén elkapok valamit tőlük. De nem tette szavá, csak megjegyezte magában, hogy a jövőben a borotvát el fogja zárni.

– Üdv – jött oda Tex. – Ráérsz?

A „ráérsz” is jelszó volt. Azt jelentette: „átveszed az árut”?

A Király mosolyogva bólintott, Tex pedig óvatosan átnyújtotta a Ronson öngyújtót. – Köszönöm – mondta a Király. – Kéred a mai levesemet?

– Micsoda kérdés! – mondta Tex, és odébbállt.

A Király ráérvén vizsgálgatta az öngyújtót. Igaza volt az őrnagynak, szinte új, egy karcolás sincs rajta. Kipróbálta: minden alkalommal meggyulladt. Kicsavarta a tűzkőtartó csavart, és megnézte a tűzkövet. Olcsó, helyi tűzkő volt benne; alig tartott már. Kinyitotta a polcon lévő mindenesdobozát, megkereste a Ronson-tűzköveket, és

beletett egy újat. Megnyomta a billentyűt, működött. Igazított egy kicsit a kanócon, aztán elégedetten szemlélte az eredményt. Igazi Ronson, nyolc-kilencszáz dollárt meg fog kapni érte.

Székéből az ablakon át egyenesen a malájra és a guggoló fiatalemberre látott. Még mindig élénk eszmecserét folytattak.

– Max! – szólalt meg halkán a Király.

Max odasietett hozzá a barakk túlsó végéből: – Tessék!

– Látod azt a pasast? – bólintott az ablak felé a Király.

– Melyiket? A sárgát?

– Nem, a másikat. Hívd ide, légy szíves!

Max kimászott az ablakon, és átment a gyalogúton. – Hé, öreg! – nem sokat teketóriázott a megszólítással. – A Király beszélni akar veled – bökött hüvelykujjával a barakk felé. – Futólépés!

A fiatalember először Maxre nézett, aztán követte tekintetével a hüvelykujjat. – Velem? – nézett vissza hitetlenkedve Maxre.

– Veled hát – válaszolta Max türelmetlenül.

– Minek?

– Mit tudom én!

A fiatalember szigorúan nézett Maxre, aztán gondolkodott egy darabig, majd a malájhoz fordult.

– Várj meg!

– Bik, tuan – mondta az, vagyis, hogy természetesen megvárja. Aztán még hozzátette: – Vigyázz magadra, uram. Isten kísérje lép-teidet.

– Ne aggódj, barátom. Köszönöm, hogy gondolsz velem – válaszolta mosolyogva a fiatalember, ugyancsak malájul. Aztán felállt és követte Maxet a barakkba.

– Velem akar beszélni? – lépett a Királyhoz.

– Helló – mosolygott rá a Király. Észrevette a tartózkodást a fiatalember tekintetében, és ez tetszett neki, mert a táborban ritkaság volt az ilyesmi. – Foglalj helyet!

Bólintott Maxnek, aki eloldalgott. A többiek is kérés nélkül hallótávolságon kívül húzódtak, hogy a Király bizalmasan tárgyalhasson.

– Tessék, foglalj helyet! – mondta ismét a Király.

– Köszönöm!

– Rágyújtasz?

A fiatalember szeme kikerekedett, ahogy meglátta a doboz Kooát. Kicsit habozott, aztán vett egyet. Megrökönyödése csak fokozódott,

amikor a Király a Ronsonnal adott neki tüzet, de megpróbálta palástolni egy mély szippantással.

– Ez igen. Nagyon jó – mondta élvezettel. – Köszönöm!

– Mi a neved?

– Marlowe. Peter Marlowe. – Aztán gúnyosan visszakérdezte: – És a tiéd?

A Király felnevetett. Helyes, gondolta, a fickónak van humora, és nem talpnyaló. Ezt elraktározta magában, és tovább kérdezett:

– Angol vagy?

– Igen.

A Királynak eddig még nem tűnt fel Marlowe, ami tízezer katonához nem is csoda. Csendben vizsgálgatta, partnere hűvös, kék szeme pedig ugyanezt tette vele.

– Az elérhető cigik közül a Kooa a legjobb – szólalt meg végül a Király. – Persze a Camellel össze sem lehet hasonlítani. Amerikai, a legjobb a világon. Szívtál már?

– Igen – válaszolt Marlowe –, de nekem egy kicsit száraznak tűnt. Én a Gold Flake-et szeretem. – Aztán udvariasan hozzátette: – Persze ez ízlés dolga. – Megint hallgattak, Marlowe várt, hogy a Király a tárgyra térjen. Közben az járt az eszében, hogy bármit is mondjanak róla, neki tetszik a Király, van a tekintetében valami bölcs derű.

– Te jól beszélsz malájul – intett a Király a türelmesen várakozó maláj felé.

– Tűrhetően.

A Király magába fojtott egy gorombaságot, ami az angol álszerénységére vonatkozott volna: – Itt tanultál meg? – kérdezte türelmesen.

– Nem. Jáván. – Marlowe körülnézett. – Egész jó kis fészek ez itt.

– Szeretem a kényelmet. Milyen a szék, amelyen ülsz?

– Jó – felelte kissé meglepve Marlowe.

– Nyolcvan dollárba került – mondta büszkén a Király. – Egy évvel ezelőtt vettem.

Marlowe fürkészően nézett a Királyra, tréfának szánta-e, amit mondott, azt, hogy csak így, minden ok nélkül megmondja az árat. De csak büszkeséget és elégedettséget látott rajta. Különös, gondolta, miért mond el valaki ilyet egy idegennek. – Nagyon kényelmes – mondta végül, hogy leplezze zavarát.

– Készíték valami harapnivalót. Velem tartasz?

– Most ebédeltem – óvatoskodott Marlowe.

– Talán még fér mellé valami. Nem kérsz egy tojást?

Marlowe nem tudta tovább leplezni megdöbbenését, szeme kekre tágult. A Király mosolygott rajta, úgy gondolta, már csak ezért is érdemes volt meghívni. Letérdelt a fekete ládája mellé, és óvatosan kinyitotta.

Marlowe meglepődten bámulta a doboz tartalmát. Fél tucat tojás, több zacskó kávé, befőttesüvegekben keleti édességek, banán, legalább fél kiló jávai dohány. Tíz-tizenegy doboz Kooa cigaretta, egy befőttesüveg rizs, egy másik üvegben bab. Olaj, banánlevélbe göngyölt csemegék. Évek óta nem látott ennyi kincset.

A Király kivett két tojást meg az olajat, és becsukta a ládát. Amikor újra Marlowe-ra nézett, megint azt a tartózkodó tekintetet, higgadt arcot látta.

– Hogyan szereted? Tükörtojásnak?

– Nem is tudom, elfogadhatom-e – nyögte ki Marlowe. – Az ember itt nemigen osztogatja a tojást, csak úgy...

A Király elmosolyodott. – Ne törődj vele! Segítség a tengerentúlról. Hosszú lejáratú kölcsön.

Bosszúság futott át Marlowe arcán, és a fiatalember összeszorította állkapcsát.

– Mi a baj? – vette észre azonnal a változást a Király.

Peter Marlowe hallgatott egy darabig, aztán megszólalt. – Semmi. – A tojásra nézett, eszébe jutott, hogy még hat napig nem fog kapni. – Ha biztos, hogy nem okozok vele kellemetlenséget, akkor tükörtojást kérnék.

– Máris – mondta a Király. Sejtette, hogy valahol hibát követett el, mert az előbbi bosszúság igazi volt. Furák ezek a külföldiek, gondolta magában. Az ember sosem tudhatja, hogyan fognak reagálni. Feltette a villanyrezsót az asztalra; és bedugta a zsinórt a konnektorba. – Ez se rossz, mi? – erőltette a kellemes társalgást.

– Igen.

– Max bütykölte össze – intett a fejével a barakk végébe.

Marlowe követte a tekintetét.

Max felnézett, megérezte, hogy figyelik. – Kell valami?

– Nem – mondta a Király. – Csak azt mesélem, hogy te csináltad a rezsót.

– Én hát. Jól működik?

– Persze.

Marlowe felállt, kihajolt az ablakon, és malájul kiszólt: – Ne várj tovább! Holnap majd találkozunk.

– Rendben van, tuan. Békesség veled!

– Veled nemkülönben – mosolygott Marlowe, és amikor a maláj elment, visszaült a székre.

A Király ügyesen feltörte a tojásokat, és belepottyantotta mindkettőt a forró olajba. A sárgája arany, a fehérje remeg és sistereg, ahogy a forró olajon összerándul, és közben a földöntúli illat betölti a barakkot, betölti mindenkinek minden gondolatát, minden érzését. De a nagy nyálcsorgásban senki sem szólt semmit, és senki sem mozdult. Csak Tex nem bírta tovább, felállt és kiment a barakkból.

A gyalogúton járók is megéreztek az átható illatot, és még jobban gyűlöltek a Királyt. Az illatfelhő lehömpölygött a domboldalon, és beszivárgott a tábori csendőrség barakkjába is. Grey is, Masters is azonnal tudta, honnan jön.

Grey felállt, hányingerrel küszködve indult kifelé. Jární akart egyet a táborban, hogy megszabaduljon a tolakodó illattól. Aztán meggondolta magát, és hirtelen visszafordult.

– Jöjjön, őrmester – mondta –, meglátogatjuk az amerikai barakkot. Végére járunk Sellars bejelentésének.

– Rendben van – mondta Masters, akit szintén majd megvadított a szag. – Az a pofátlan alak legalább ebéd előtt kotyvasztana, nem utána, amikor még öt óra van a vacsoráig.

– Az amerikaiak a második turnusban vannak ma. Ők még nem ebédeltek.

Az amerikai barakkban közben mindenki a szokott foglalatosságát űzte. Dino megpróbált újra elaludni, Kurt folytatta a varrást, ment a póker, és folytatódott Miller és Byron Jones vég nélküli sakkjátszmája. De a tojás sisterségese már megbontotta a harmóniát. Kurt megszurta az ujját, és ocsmányul káromkodott, Dinónak kiment a szeméből az álom, és Byron Jones döbbenten nézte, amint Miller egy gyaloggal leüti a királynőjét.

– Az ördögbe! – mondta maga elé Byron Jones, majd’ megfulladva a torkában összefutott nyáltól. – Bárcsak esne már!

Senki nem válaszolt, senki nem hallott semmit az edénycsörömpölésen és a sisterségen kívül. A Király is a serpenyőre koncentrált, szerfölött büszke volt ugyanis a tojássütő tudományára. Ezt a

műveletet, mint mondogatta, nagy műgonddal kell végezni, gyorsan, de nem szelesen.

Fölnézett, rámosolygott Marlowe-ra, de az mereven bámulta a tojásokat.

– Te jó isten! – sóhajtott Peter. – Micsoda illat!

A Király élvezte a helyzetet. – Várd meg, amíg kész lesz. Életed legpazarabb tükörtojása tárul a szemed elé. – Leheletnyi borsot szórt rá, aztán megsózta. – Te szeretsz főzni? – kérdezte.

– Igen – mondta Marlowe, de a hangja a saját fülében is idegenül csengett. – A mieinknek rendszerint én főzök.

– Hogy szólítanak általában? Pete? Peter?

Marlowe nem mutatta, mennyire megrökönyödött. Az embert csak a bizalmas barátai szólítják a keresztnévén, csak azok becézik. Különben miben különbözne a barát az ismeróstől? Rápillantott a Királyra, de őszinte, barátságos tekintetet látott, és önkéntelenül kibökte: – Peter.

– Hová való vagy?

Kérdések, kérdések, gondolta Marlowe. Legközelebb azt fogja kérdezni, hogy nős vagyok-e, és mennyi pénzem van a bankban. Saját kíváncsiságának engedve jött, amikor a Király hívta, és most neheztelt a másokra a kíváncsiságáért. A sistergő tojás illata azonban minden háborgását lecsendesítette.

– Portchesterbe – válaszolt. – Kis falu a déli parton, Hampshireben.

– Nős vagy?

– És te?

– Én nem. – A Király még folytatta volna, de elkészült a tojás. Levette a serpenyőt a rezsóról, és a fejével Marlowe felé bökött: – Ott vannak a tányérok a hátad mögött. – Aztán kitört belőle a gyerekes büszkeség: – Ezt nézd meg!

Szebb tükörtojást Peter csakugyan nem látott még életében, természetesen hát, hogy valódi angolhoz méltóan türtőztette magát a dicsérettel. – Nem rossz. – Majd rajongása még fokozódott: – Egész jó. – Fölnézett a Királyra, és igyekezett szenvtelen arcot vágni.

– Hát az apád keservét, tudod! – fakadt ki dühösen a Király. – Dögöljek meg, ha ettél már ennél jobb tojást!

Marlowe döbbenten ült. Halotti csend támadt a barakkban. Hirtelesen fütty hallatszott, Dino és Miller egy szempillantás alatt a Király előtt termett, Max pedig a bejárathoz ugrott örködni. Miller és Dino

a sarokba lökte a Király ágát, a szőnyeget pedig begyúrta a matrac alá. A többi ágat odatolták a Király közelébe, úgyhogy most már neki is csak akkora tere volt, mint a többieknek: alig két négyzetméter. Éppen befejezték az átrendezést, amikor Grey megjelent az ajtóban. Egy lépéssel mögötte idegesen állt Masters.

Az amerikaiak Grey képébe bámultak, rövid műcihelődéssel éreztették vele, hogy tesznek rá, majd felálltak. Grey hasonló értelmű rövid, sértő hatásszünet után kurtán tisztelgett, és odavetette: – Pihenj! – Marlowe nem mozdult, nyugodtan ült a székén.

– Állj fel! – sziszegte neki a Király. – A szabályzatszegés a veszszőparipája. Állj fel!

Hosszú tapasztalata azt súgta neki, hogy Grey most igazán be van pörögve. A katonai rendőr most Marlowe-t döfte keresztül tekintetével, a király mégis összerendezte.

Grey ráérősen végigsétált a barakkon, és megállt Marlowe mellett. Egy hosszú pillanatig nézte, majd a tükörtojásra meredt. Aztán a Királyra nézett, majd megint Marlowe-ra.

– Elég messze elkóborolt otthonról, Marlowe!

Peter Marlowe kényelmesen elővette a dózniját, dohányt szórt egy pálmalevélbe, és az ormótlan, tölcészerű cigarettát a szája sarkába biggyesztette. Olyan sokáig nem vett tudomást Grey megjegyzéséről, hogy az megalázóbb volt, mint egy arculcsapás. Aztán megszólalt: – Nem is tudom, öregfiú. Egy angol mindenütt otthon van.

– Hol a karszalagja?

– Az övemem.

– A szabály szerint a karján kellene hordania.

– A japcsi szabályok szerint. De azokat én nem veszem figyelembe – mondta Marlowe.

– Csakhogy azok a tábor szabályai is.

A beszélgetés nyugodt hangnemben folyt, az amerikai fülek legfeljebb egy csöppnyi feszültséget érezhettek a vitatkozók hangjában, de ők ketten tudták, hogy mostantól hadiállapot van közöttük. Peter Marlowe gyűlölte a japánokat, akiket itt Grey képviselt, mert ő vasalta be mindenkin a japánok által megszövegezett tábori szabályzatot. Persze mélyebbről fakadt a gyűlölet kettőjük között: a származási különbségből. Marlowe tudta, hogy Grey megveti őt jó családja és választékos beszéde miatt, amelyre ő már sohasem tehet szert.

– Tegye föl! – Grey ezzel a paranccsal nem lépte túl a hatáskörét.

Marlowe vállat vont, előhúzta a karszalagot, és a bal könyökére húzta. Tisztán kivehető volt rajta a rangjelzés: az Angol Királyi Légierő hadnagya.

A Király szeme kikerekedett. Jézusmária, gondolta, egy tisztet akartam megkérni, hogy...

– Nagyon sajnálom, hogy megzavarom az ebédjüket – mondta Grey –, de sajnós, valaki elveszített valamit.

– Elveszített valamit? – A Király majdnem felüvöltött. A Ronson! Atyavilág, hasított bele a félelem. Meg kell tőle szabadulni.

– Mi baj, tizedes? – kérdezte metsző hangon Grey, aki észrevette, hogy a Király arca gyöngyözik az izzadságtól.

– Semmi, csak a hőség – motyogta a Király. Keményített inge teljesen átnedvesedett. Érezte, hogy kutyaszorítóba került, és Grey kedvére játszadozhat vele. Hirtelen átvillant az agyán, hogy el kellene futni, de Marlowe éppen közte és az ablak között állt, és Grey könnyen elkaphatta volna. Arról nem is beszélve, hogy a futás beismerést jelent.

Látta, hogy Grey mond még valamit, de nem fogta föl, annyira megbénította a tudat, hogy veszélyben van. – Mít is mondott, uram? – és az „uram” most nem sértésnek volt szánva, mivel igencsak bambán bámult a katonai rendőrré.

– Azt mondtam, Sellars ezredes bejelentette, hogy ellopták az aranygyűrűjét – ismételte meg Grey fenyegetően.

A Király megszédült egy pillanatra. Szóval nem a Ronsonról van szó! Akkor semmi pánik! Csak Sellars nyavalyás gyűrűje? Azt már három hete eladta, Sellars kérésére, tisztos haszonnal. Ezek szerint Sellars lopásként jelentette? A tetű!

– Nahát! – már nevetés bujkált a hangjában. – Nahát, csak nem? Ellopták? Az ember nem is hinné!

– Én igen – mondta keményen Grey. – Maga nem hiszi?

A Király nem válaszolt, de mosolyoghatnékja volt. Nem az önjúrtóról van szó! Megmenekült!

– Ismeri Sellars ezredest? – kérdezte Grey.

– Futólag, uram. Egyszer vagy kétszer bridzseztem vele. – A Király most már teljesen megnyugodott.

– Mutatta magának valaha azt a gyűrűt? – folytatta konokul Grey.

A Király lázasan kutatott az emlékezetében. Sellars ezredes kétszer mutatta neki a gyűrűt, egyszer, amikor megkérte, hogy adja el,

másodszor, amikor megmérték. – Nem, uram – mondta ártatlanul. Tudta, hogy nyugodtan mondhat bármit, nem voltak tanúk.

– Biztos benne, hogy sohasem látta? – kérdezte Grey.

– Egészen biztos, uram.

Greynek hirtelen felfordult a gyomra ettől a macska-egér játéktól, meg az ínycsiklandozó tükörtojástól. Bármire kész lett volna, hogy akár csak az egyik tojást megkapja.

– Van egy kis tüze, öregfiú? – szólalt meg Marlowe. Nem hozta magával töltényhüvely-öngyújtóját, és nagyon megkívánta a cigarettát, mert a csendes civakodásban egészen kiszáradt a szája.

– Nincs. – Gyűjtsd meg a saját öngyújtóddal, gondolta Grey dühösen, és már menni készült, amikor meghallotta Marlowe hangját: – Légy szíves, vedd elő a Ronson! – Lassan megfordult, látta, hogy Marlowe ártatlanul mosolyog a Királyra.

Dermedt csend lett a barakkban, Marlowe szavai megálltak a levegőben.

A Királyban meghűlt a vér, gyufa után matatott, hogy húzza az időt.

– Ott van a bal zsebedben – mondta Marlowe. A Király nem volt se eleven, se holt, a barakkban mindenki visszafojtotta a lélegzetét. Most meglátják, hogyan készítik ki a Királyt! Most meglátják, hogy elkapják, elviszik, elemésztik azt a Királyt, akiről ilyen még gondolni is szentségtörés lett volna egy perccel ezelőtt. És mégis, így lesz, itt van Grey, itt van a Király, és itt van az, aki Grey lába elé helyezte őt, mint egy áldozati bárányt. Volt, aki elborzadt ezen, volt, aki magában örült neki, volt, aki sajnálta, Dino pedig dühösen arra gondolt, hogy holnapután ő lett volna soros a ládaőrzsében.

– Miért nem ad neki tüzet? – szólt a Királynak várakozóan mosolyogva Grey. Tudta, hogy semmiféle Ronson nem szerepel a Király tulajdonlistáján.

A Király elővette az öngyújtót, és tüzet adott vele Marlowe-nak. Úgy érezte, ő maga ég a tiszta, egyenes lángban.

– Köszönöm – mosolygott Marlowe, és csak ekkor kezdte sejteni, hogy valami rettenetes dolgot cselekedett.

– Szóval erről van szó – vette a kezébe Grey az öngyújtót. Hangja magabiztos volt, fenséges és kegyetlen.

A Király nem válaszolt, mit is mondhatott volna. Már nem is félt, csak átkozta önnön butaságát. Aki a saját butasága miatt bukik le,

az csak megvetést érdemel. Nincs már joga, hogy királynak tartsa magát, mert az a király, aki a legerősebb. Nemcsak nyers erő, hanem ezen kívül ravaszság és szerencse is kell ehhez.

– Hát ez a kis játékszer hogy került magához? – kérdezte nyájasan Grey.

Marlowe-nak kavargott a gyomra, agya kétségbeesetten dolgozott, végül kivágta: – Az öngyújtó az enyém. – Érezte, hogy ez nem túl ügyes hazugság, ezért gyorsan hozzátette: – Pókerezünk, és én elvesztettem. Még ebéd előtt.

Grey, a Király meg a többiek döbbenetben bámultak rá.

– Mit mond? – szólalt meg Grey.

– Azt, hogy elnyerte tőlem pókeren – ismételte meg Marlowe a hazugságát. – Kitűnő lapjai voltak, állandóan nyert. A végén az öngyújtómat tettem fel, és azt is elvesztettem.

– Maga... maga kártyázott? Ezzel? – Grey falfelhérré vált a düh-től. – Tud maga egyáltalán pókerezni, Marlowe? Az ilyen úrifíúk csak a bridzset szokták ismerni. Azt kérdezem, hogy tud-e pókerezni? – sziszegte, félve az újabb vereségtől Grey.

Marlowe keményen nézett rá. – Mit akar ezzel, Grey? Pókerezni minden hülye tud. Talán még egy katonai rendőr is.

Az egész barakk nevetni kezdett, Grey rájött, hogy itt már nincs mit tennie. Marlowe szava szent volt, azt egy katonai rendőr még Changiban sem vonhatta kétségbe.

– Így van – mondta mogorván, de hol a Királyt, hol Marlowe-t döfte keresztül a tekintetével. – Pókerezni minden hülye tud. – Viszsaadta az öngyújtót a Királynak. – Írassa föl a listára!

– Igen, uram. – A Király lassan magához tért rémületéből, s megkönnyebbülten fellelegzett. Grey még egyszer, utoljára, fenyegetően pillantott Marlowe-ra.

– Büszke lehet magára, mondhatom – vetette oda megvetően, és Mastersszel a nyomában kivonult.

Marlowe utánabámult, és amikor Grey az ajtóhoz ért, a kellesténél egy kicsit hangosabban odaszólt a Királynak. – Add ide, légy szíves az öngyújtódat, kialudt a cigim. – Grey azonban vissza se nézett, úgy tett, mintha meg sem hallotta volna. Jó idegei vannak, gondolta Marlowe fanyarul, jó, ha ilyenek vannak az ember mellett, ha szorul a kapca.

A Király verejtékezve ült a feszült csendben. Marlowe kivette ernyedten lógó kezéből az öngyújtót, és meggyújtotta a cigarettáját. A Király automatikus mozdulattal előkotort a zsebéből egy Kooát, a szájába tette, de aztán nem is érezte, hogy ott van. Marlowe áthajolt, és tüzet adott neki. A Királynak jó időbe telt, amíg megtalálta a lángot, és akkor látta, hogy Marlowe keze ugyanúgy remeg, mint az övé. Vállán érezte átizzadt ingének hűvösét. Kívülről csörömpölés hallatszott. Dino fölállt, és reménykedve nézett ki az ablakon.

– Kaja! – kiáltotta boldogan. Az átok megtört, mindenki magához vette az étkezésletét és kiment. Peter Marlowe és a Király magukra maradtak.

III.

Egy darabig csendben ültek, próbálták egy kicsit összeszedni magukat. Aztán Marlowe bizonytalan hangon megszólalt. – Hát, ez nem sokon múlt.

– Igen. – A Király sem siette el a választ, még egyszer átfutott rajta az előbbi ijedtség. Aztán elővette a pénztárcáját, kivett belőle két tízdollárost, és az asztalra tette. – Tessék – mondta –, ezzel megvolnánk. Mostantól rajta vagy a fizetési listán. Heti húsz dollár.

– Micsoda?

– Egy húszast adok hetente. – A Király gondolkodott egy pillanatra. – Azt hiszem, igazad van – mondta barátságos mosollyal –, ez többet is megér. Legyen harminc. – Közben a tekintete a karszalagra tévedt. – Szóval harmincat adok magának, uram.

– Csak tegezz, és nyugodtan szólíts Peternek – mondta metsző hangon Marlowe. – És csak hogy tisztában légy velem, nekem nem kell a pénz. – Fölállt, indulni készült. – Köszönöm a cigarettát.

– Hé, várj! Mi az ördög ütött beléd? – kérdezte meglepetten a Király.

Marlowe lenézett a Királyra, szeme dühösen villogott. – Mit képzelsz, ki vagyok én? Töröld ki a fenekedet a pénzzel.

– Mi nem tetszik a pénzemen?

– A modorod nem tetszik.

– Mi köze a modornak a pénzhez?

Marlowe sarkon fordult és elindult. A Király felugrott, és elébe állt.

– Egy pillanatra! – Most már a Király hangja is kemény lett. – Azért valamit tudni szeretnék. Miért falaztál nekem?

– Mit nem értesz ezen? Én hoztam rád a bajt, nem hagyhattalak benne. Minek nézel engem?

- Nem tudom. Próbálok rájönni...
- Én voltam a hülye. Bocsánat.
- Ne kérj bocsánatot – mondta élesen a Király. – Én tehetek róla, én voltam a marha. Neked semmi közöd az egészshez.
- Ez a te dolgod. – Marlowe arca kemény volt, mint a szikla. – De elég rongy embernek tarthatsz, ha azt hiszed, hagynám, hogy te vidd el a balhét. És még alávalóbb lennék, ha a segítségemért még pénzt is várnék azok után, hogy én voltam a hibás. Ezt a feltételezést nem tűröm el senkitől!
- Ülj le egy pillanatra, légy szíves!
- Miért?
- Azért, mert beszélni akarok veled!
- Max matatott a bejáratnál a Király csajkáival.
- Elnézést – szólt be óvatosan. – Itt a kajád. Kérsz teát?
- Nem. A levesemet pedig ma Tex kapja. – Elvette a csajka rizst, és az asztalra tette.
- Jól van. – Max téblábolt az ajtóban, hátha segíteni kell a Királynak jól elagyabugyálni ezt a nyomoroncot.
- Szívódj fel, Max! És mondd meg a többieknek is, hogy most hagyjanak egy kicsit békén bennünket.
- Világos. – Max megértően kivonult. Mégiscsak bölcs ez a Király, nem akar tanúkat, amikor eldönget egy tisztet.
- A Király újra Marlowe-ra nézett.
- Ülj le, légy szíves, egy pillanatra! Kérlek.
- Jó, hallgatlak – mondta mereven Marlowe.
- Ide figyelj – kezdte türelmesen a Király. – Te kihúztál a csávából. Segítettél nekem, hát úgy illik, hogy én is segítsek rajtad. Azért ajánlottam fel a pénzt, mert meg akartam köszönni a dolgot. Ha nem kell, rendben van, de nem akartalak megbántani. Ha úgy sikerült, bocsánatot kérek.
- Ne haragudj – mondta Marlowe. – Úgy látszik, túl ingerlékeny vagyok. Nem értettem, mit akarsz.
- A Király kezét nyújtott: – Csapj bele!
- Kezet fogtak.
- Te sem rajongsz Greyért, ugye? – kérdezte óvatosan a Király.
- Nem.
- Miért?

Marlowe vállat vont. A Király hanyagul Marlowe elé tette a rég kihűlt tükörtojást. – Együnk!

– És te?... – bámult rá Marlowe.

– Nem vagyok éhes. Te jó isten, ez tényleg nem sokon múlt. Azt hittem, végem van.

– Igen – mondta Marlowe, s már kezdett mosolyogni. – De jó hecc volt.

– Mi?

– Szóval, izgalmas volt. Évek óta nem szórakoztam ilyen jól. Élveztem a veszélyt.

– Van benned egypár dolog, amit nem értek – mondta a Király tanácstalanul. – Te élvezted ezt az egészet?

– Persze. Te nem? Majdnem olyan érzés volt, mint ellenséges tűzben repülni. Néha beleborzong az ember, fél, de ugyanakkor mégse... és közben, meg főleg azután olyan jólesően kába az ember.

– Szerintem te nem vagy egészen épeszű.

– Lehet, hogy Grey is ezt hiszi. Még szívesen elvitatkoztattam volna veled, csak azért fejeztem be gyorsan, mert nagyon kihűlt volna a tojás. És ilyen tükörtojást ritkán tesznek az ember elé.

– Az előbb még azt mondtad rá, hogy gyenge.

– Dehogyan. Azt mondtam, hogy nem rossz. – Marlowe nem tudta, hogyan magyarázza ezt meg a Királynak. – Ide figyelj! Ha mi angolok valamire azt mondjuk, hogy nem rossz, az azt jelenti, hogy remek, pompás, nagyszerű. Ezzel nem hozzuk fölöslegesen zavarba a másikat, de az tudja, hogy meg van dicsérve.

– Hát te tényleg nem vagy épeszű! Vásárra viszed a bőrömet, mellesleg a sajátodat is, hogy legyen egy kis szórakozásod. Aztán méregbe gurulsz, amikor pénzt ajánlok neked ellenszolgáltatásként, amikor pedig odáig vagy valamiért, azt mondd rá, hogy nem rossz! Egek ura! – nézett rá bambán a Király. – Lehet, hogy itt én nem értek valamit?

Amikor látta, hogy Marlowe ugyanolyan értetlen, zavarodott képet vág, kitört belőle a nevetés. Marlowe is nevetni kezdett, és hamarosan hisztérikus röhögés rázta mindkettőjüket.

Max kukucskált be a barakkba, a többi amerikai mögötte sündörgött.

– Mi lelte ezeket? – pislogott Max.

– Szűz Máriám – rázta a fejét Dino is –, majdnem ráhúzzák a vizes lepedőt, utána meg együtt röhög azzal, aki bemártotta.

– Fulladjak meg, ha értem. – Max gyomra egyfolytában vitustáncot járt azóta, hogy meghallotta a figyelmeztető füttyöt.

A Király észrevette, hogy bámulják. Fogta a megkezdett doboz Kooát.

– Hé, Max! Ezt oszd szét! Ma ünnep van!

– Köszönöm – kapta el a dobozt Max. – Ez nem sokon múlt, Király. Örülünk, hogy megúszad.

A Király végignézett a vigyorgó pofákon. Tudta, hogy melyikük őszinte, melyikük nem. De a cigarettát mindenki hálásan fogadta.

Max maga köré gyűjtötte az embereket odakint, és kezdte kiosztani a zsákmányt. – Még nem tért egészen magához – nyugtatta meg magát meg a többieket –, a sokk eltart egy darabig, mint a légnyomás után. De most már nemsokára leszedi az angol fejét. – Értetlenül bámult, amikor újabb hahota csapott ki a barakkból, aztán már csak vállat vont:

– Kicsit meghibbant. De nem is csoda.

Marlowe a hasát fogta odabent. – Együnk már, az ég áldjon meg minket! Még a végén nem fogjuk tudni megenni.

Az evést is hatalmas röhögéshullámok kísérték. Marlowe sajnálkozott, hogy a tojás kihült, de a jókedv szinte felmelegítette azt is, és pompásnak találta. – Talán elbírna még egy kis sót – mondta Marlowe a lehető legszenvtelenebb hangján.

– Pedig azt hittem, eleget szórtam rá. – A Király összeráncolta a homlokát, és hátranyúlt a sóért, de meglátta Marlowe nevető szemét.

– Most meg mi bajod? – kérdezte, de már nevetett ő is.

– Vicc volt, hahaha. Nektek, amiknek nem sok humorérzéketek van!

– No és! De hagyd már abba azt a vigyorgást!

Később a Király kávé telt fel a rezsóra, és keresni kezdte a cigarettáját. Aztán eszébe jutott, hogy odaadta a többieknek, és egy új dobozt akart elővenni a ládájából.

– Kóstold meg ezt – nyújtotta neki Marlowe a saját dohányát.

– Köszönöm, de nem szeretem ezt a fűvet. Marja a torkomat.

– Azért csak kóstold meg. Ez egy kicsit meg van kezelve. A jáva-iaktól tanultam a módszert.

A Király gyanakodva vett a dohányból. Ugyanaz az olcsó gizgaz volt, de nem szalmasárga, hanem mélyarany színű. Nem volt száraz, széteső, hanem kellően nyirkos, és szépen összeállt. És főként édeserős dohányillata volt. Elővette rizspapuját, és kivett egy jó adagot a dohányból. Sodort egy otromba cigarettát, a kiálló végeit lecsipkedve, hanyagul a földre ejtve a fölösleges dohányt.

Atyavilág, gondolta Marlowe, én csak azt mondtam, hogy kóstold meg, nem azt, hogy markolj bele. Tudta, hogy tulajdonképpen fel kellene szedegetnie a földről a dohányszálakat, és visszatenni a dobozba, de aztán vállat vont. Bizonyos dolgokig azért mégsem alacsonyodhat le az ember.

A Király meggyújtotta a Ronsont, erre természetesen újra összevgyorogtak. A Király szívott egyet, aztán még egyet. A két óvatos szippantás után harmadikra mélyen leszívta. – Hát ez remek – mondta csodálkozva. – Nincs olyan jó, mint a Kooa, de azért egészen... – ekkor megállt, és kijavította magát: – Végül is nem rossz.

– Nem bizony – nevetett Peter Marlowe.

– Hogy a csudába csinálod?

– Szakmai titok.

A Király megérezte, hogy aranybánya van a kezében. – Gondolom, hosszú és bonyolult munka a preparálás – kezdte a puhatolozást.

– Tulajdonképpen egészen egyszerű. A nyers füvet teába áztatod, majd jól kinyomkodod. Aztán megszórod egy kis cukorral, és összegyúrod vele. Amikor a dohány már jól megszívta magát, egy serpenyőben, lassú tűzön óvatosan megpörköled. De állandóan forgatni, keverni kell, különben tönkremegy. Nem lehet se túl száraz, se túl nedves.

A Királyt meglepte, hogy Marlowe ilyen könnyen kiadta neki az eljárást, anélkül hogy előbb szóba hozta volna az anyagiakat. Biztosan csak fel akarja verni az árát, gondolta, kizárt dolog, hogy ilyen egyszerű legyen, különben mindenki csinálná. És Marlowe nyilván azt is tudja, hogy efféle üzletet csak én tudok nyélbe ütni.

– Ennyi az egész? – kérdezte mosolyogva a Király.

– Igen. Nem nagy dolog.

A Király bomba üzletet szimatolt. Méghozzá törvényeset. – Gondolom, a ti barakkotokban mindenki így kezeli a dohányát.

Marlowe megrázta a fejét. – Csak a saját brancsomnak csinálom így. Hónapokon keresztül ugrattam őket, mindenféle különböző kitalált eljárásokkal szédítettem a fiúkat, de nem jöttek rá soha, hogy tulajdonképpen hogyan kell csinálni.

A Királynak fülig ért a szája. – Szóval te vagy az egyedüli, aki tudja, mi a módja ennek?

– Dehogyan – mondta Marlowe, és a Király rögvest lehangolódott. – Ez közismert bennszülött módszer. Jáván mindenfelé csinálják.

A Király képe felragyogott: – De itt nem tud róla senki!

– Fogalmam sincs. Ez még eszembe sem jutott.

A Király az orrán át engedte ki a füstöt, és közben már cikáztak a gondolatai. Semmi kétség, mondta magában, szerencsés nap ez a mai.

– Ide figyelj, Peter! Van egy üzleti ajánlatom. Megmutatod nekem, hogyan kell csinálni, és beveszlek az üzletbe, mondjuk, tíz százalékkal.

– Micsoda?

– Rendben van. Huszonöttel.

– Huszonöttel?

– Na jól van – nézett rá a Király elismerően. – Jó üzletember vagy, és ez nagyszerű. Én megszervezem az egészet. Megvesszük nagy tételben a gizgast. Beindítjuk a gyárat, te irányítod a termelést, én az eladást. – Nyújtotta a kezét. – Partnerek leszünk, ahogy illik, becsületesen: fele-fele.

Peter Marlowe a Király kezére bámult, aztán felnézett rá, és határozottan mondta: – Nem. Szó sem lehet róla.

– Az isten verjen meg – robbant ki a Király. – Ennél tisztességebb ajánlatot sohasem fogsz kapni! Mit akarsz még? Én dobom fel a dohányt, a tőkét. Nekem is... – hirtelen átvillant az agyán. – Peter – kezdte újra kicsit megbántva –, senkinek sem kell tudnia, hogy partnerek vagyunk. Megmutatod, hogyan kell csinálni, és én gondoskodom róla, hogy megkapd a részedet. Bízhatok bennem.

– Tudom – mondta Marlowe.

– Szóval fele-fele? – csillant fel a Király szeme.

– Nem.

– A szentségít neki! – A Király egyre idegesebb lett, de uralkodott magán, mert nagy üzletet szimatolt. Körülnézett, hogy biztos legyen benne, senki sem hallgathatja ki őket, és lehalkította a hangját. –

Hatvan-negyven százalék. Én ennyit még életemben nem ajánlot-
tam senkinek. Hatvan-negyven.

– Nem.

– Nem? – tört ki a düh a Királyból. – Hát nekem is jár valami az
üzletből talán! Hát mennyit akarsz a módszerért? Egy kis pénzverdét?

– Nem akarok semennyit – mondta Marlowe.

– Semennyit? – rogyott a székre a Király.

Peter Marlowe kicsit zavartan kezdett hozzá.

– Tudod – mondta habozva –, én igazán nem értem, hogy bizonyos
dolgok miért izgatnak föl téged annyira. Ez az eljárás nem az enyém,
hogyan adhatnám hát el? Egyszerű bennszülött módszer, ezért én
nem fogadhatok el tőled semmit. Ez nem lenne helyes dolog. Nem
jogos, egyáltalán. Különben is, én... – Marlowe megállt, majd gyor-
san újra megszólalt: – Akarod, hogy most rögtön megmutassam?

– Várj csak! Szóval, te semmit sem kérsz azért, hogy megmu-
tatod nekem az eljárást? Annak ellenére, hogy én hatvan-negyven
százalékos részesedést kínálok? Nagy pénz van a dologban, és te
visszautasítod? – Amikor látta, hogy Marlowe bólint, a Király tehe-
tetlenül széttárta a karját: – Hát ez örülség. Te bolond vagy. Ilyen
nincs. Nem értem.

– Nincs ezen mit érteni – mosolygott szelíden Marlowe. – Ve-
gyük úgy, hogy megártott nekem a nap.

A Király egy hosszú pillanatig figyelmesen vizsgálta Marlowe-t.

– Válaszolsz őszintén egy őszinte kérdésre?

– Persze.

– Az én személyem miatt nem fogadsz el pénzt?

A Király szavai megálltak a levegőben.

– Nem – törte meg a csendet Marlowe. És igazat mondott.

Egy óra múlva Tex már a második adag dohányt pörkölte.
Marlowe ellenőrizte, de Tex mindent maga csinált, a Király pedig
sündörgött körülötte, mint egy kotlóstyúk.

– Biztos, hogy annyi cukrot tett bele, amennyit kell? – fordult
aggodalmaskodva Marlowe-hoz.

– Éppen annyit.

– Meddig tart még?

– Te mit gondolsz, Tex?

Tex visszamosolygott Marlowe-ra, és kihúzta magát:

– Öt-hat perc, nem több.

– Tex jól csinálja a dolgokat – mondta Marlowe, és kiment levegőzni egy kicsit.

Tex éppen akkor vette le a serpenyőt a rezsóról, amikor Marlowe visszajött. – Kész – mondta és izgatottan Marlowe-ra pillantott, vajon tetszik-e neki az eredmény.

Az angol megvizsgálta a dohányt. – Éppen jó.

A Király nagy izgalommal sodort belőle egy cigarettát. Tex és Marlowe is követte a példáját. Természetesen a Ronsonnal gyűjtöttak rá, újabb önfeledt röhögés kíséretében. Aztán csend lett: csak izlelgették a cigarettát nagy szakértelemmel.

– Remek – szólalt meg Marlowe határozottan. – Ugye mondtam, Tex, hogy egész egyszerű a dolog.

Tex megkönnyebbülten sóhajtott.

– Nem rossz – mondta komolykodva a Király.

– Ez neked csak nem rossz? – fortyant fel Tex. – Ez tökéletes!

Marlowe és a Király fetrengett a röhögéstől.

Aztán megmagyarázták Texnek az egészet, és ő is velük röhögött.

– Ki kell találnunk egy jó márkanévet – gondolkodott egy kicsit a Király. – Megvan! Három Király lesz a cigaretta neve. Az egyik én vagyok, a másik az angol királyi házra, a harmadik pedig valamilyen régi jávai uralkodóra utal. Elvégre az eljárás onnan származik. És holnap pedig beindítjuk az üzletet.

Tex a fejét rázta. – Én ki vagyok vezényelve munkára.

– A fene egye meg! No mindegy, majd beszervezem helyetted Dinót.

– Ne, majd inkább én kérem meg. – Tex felállt és rámosolygott Marlowe-ra. – Örülök az ismeretségnek.

Marlowe észrevette a zavarát.

– Tegeződjünk!

– Jó, köszönöm.

Marlowe utánanézett. – Furcsa – mondta csendesen a Királynak –, ennyi mosoly egy barakkban. Még nem láttam itt ilyet.

– Miért ne mosolyognánk? Sokkal rosszabb is lehetne, nem? Apapó, téged hol löttek le? Talán a Himalája fölött?

– A Calcutta–Csungking útvonalra gondolsz?

– Igen.

A Király a dohány felé biccentett:

– Töltsd meg a dóznidat!

– Köszönöm, meg is töltöm, ha megengeded.
– Ha bármikor kell, gyere és vedd el!
– Jövök is. – Marlowe szeretett volna még egy igazi cigarettát, de tudta, hogy túl sokat szív.

Ha most elszív még egyet, az éhség jobban kínozná. Az ablak éles árnyékára nézett, és megfogadta magában, hogy addig nem gyújt rá ismét, amíg az árnyék két hüvelykkel odébb nem mozdul. – Egyébként engem nem lőttek le. Jáván, a repülőtéren érte találat a gépemet egy légitámadáskor. Föl sem tudtam szállni. Bosszantó – tette hozzá, és igyekezett palástolni a keserűségét.

– Azért ez nem olyan tragikus – mondta a Király. – Rosszabb lett volna, ha benne ülsz te is. Élsz, és ez a fő. Milyen géped volt?

– Hurricane, együléses vadász. De különben mindig Spitfire-ral mentem.

– Hallottam róluk, de még sosem láttam egyet sem. Szóval, ti vagytok azok a fickók, akik megtáncoltatták a németeket.

– Hát igen – mondta Marlowe szerényen. – Egy párszor.

A Király meglepettnek látszott. – Csak nem voltál ott az angliai csatában...

– Dehogynem. 1940-ben szálltam föl először. Éppen jókor.

– Hány éves voltál?

– Tizenkilenc.

– A mindenit, a képedről ítélve legalább harmincnyolcnak saccoltalak, nem huszonnégynek.

– Tévedtél, öreg! – nevetett Marlowe. – Te hány éves vagy?

– Huszonöt. A tetves életbe – tette hozzá –, ezek lennének az ember legszebb éveit, és be vagyok zárva egy átkozott táborba.

– Be éppen nem vagy zárva. És amint látom, neked nem megy rosszul.

– Mégiscsak be vagyunk zárva, akárhogy is nézzük. Meddig tart még, mit gondolsz?

– A németek már vonulnak vissza Európában. Nemsokára feltartják a kezüket.

– Te komolyan elhiszed ezt?

Marlowe vállat vont. Vigyázz, gondolta, az ember sosem lehet elég elővigyázatos. – Igen, azt hiszem. Persze, nem lehet tudni, hogy mi igaz a szóbeszédéből, amit hall az ember.

– És itt? Hogy áll a mi háborúnk?

Mégiscsak jó barát volt, aki kérdezte, Marlowe tehát szabadon engedte gondolatait. – A mi háborúnk örökké fog tartani. A japcsikat megverjük, azt biztosan tudom, de hogy mi lesz a mi kis külön háborúnkkal itt... Szerintem nem kerülünk ki innen soha.

– Miért?

– Hát, mert szerintem a japcsik nem fogják csak úgy megadni magukat. Akkor pedig partra kell szállnunk Japánban, és amikor ez megtörténik, minket itt szépen kinyírnak, az utolsó szálig. Ha ugyan addig nem végez velünk valamilyen kórság.

– Mi az ördögért csinálnák ezt velünk?

– Mondjuk, hogy időt nyerjenek, például. Miért vesztegetnék az idejüket pár ezer fogollyal, amikor szorul a hurok? A japcsik egészen másként gondolkodnak az életről, mint mi. És elvesztik az eszüket, amikor a mi katonáink Japán földjén állnak majd. – Marlowe hangja nyugodt volt és színtelen. – Szóval, szerintem nekünk végünk. Persze, remélem, hogy tévedek. De ez a véleményem.

– Te aztán tudsz lelket önteni az emberbe – mondta a Király savanyú képpel, és amikor látta, hogy Marlowe nevet rajta, felcsattant.

– Most mi a fenét röhögsz, mi? Te mindig akkor röhögsz, amikor nem kellene.

– Bocsánat. Rossz szokás.

– Ülünk ki, itt nagyon csípnek a legyek. Max – szólt ki a Király –, nem akarsz takarítani?

Max bejött és takarítani kezdett, a Király és Marlowe pedig könyvedén kilendült az ablakon át. Kint, a Király ablaka alatt egy kifeszített ponyva árnyékában még egy kis asztal állt, mellette pad. A Király leült a padra, Marlowe pedig leguggolt, ahogy a bennszülöttek szokták.

– Képtelen lennék így guggolni – mondta a Király.

– Pedig nagyon kényelmes. Jáván szoktam rá.

– Ott tanultál meg malájul is?

– Igen, egy maláj faluban.

– Mikor?

– 1942-ben. Az összeomlás után.

A Király türelmesen várt, hogy Marlowe talán folytatni fogja, de a folytatás elmaradt. Várt még egy darabig, aztán megkérdezte:

– Hogy lakhattál Jáván egy faluban a negyvenkettes tűzszünet után, amikor akkorra már mindenki fogolytáborban volt?

Peter Marlowe harsányan felnevetett. – Ne haragudj, de tényleg nincs benne semmi különös meséltnivaló. Egyszerűen nem akartam fogolytáborba kerülni. Amikor véget értek a harcok, úgy intéztem, hogy eltévedjek a dzsungelben, aztán végül ráakadtam arra a falura. Megszántak és befogadtak. Ott is maradtam vagy hat hónapig.

– Milyen volt?

– Egész jó. Nagyon kedvesek voltak hozzám. Közéjük tartoztam. Úgy öltözködtem, mint egy jávai, sötétre festettem a bőrömet. Hülyeség, tudom, mert a magasságom és a szemem úgyis elárult volna, de azért csak festettem a bőröm. És együtt dolgoztam velük a rizsföldeken. Én voltam ott az egyetlen európai. – A tábor felé nézett. A tűző napon maréknyi port kapott fel a szél, s pörgetve vitte tovább. A kavarogva szálló homok a lányra emlékeztette. Elfordította a fejét, kelet felé nézett, fel a nyugtalan égre. De a lány ott volt az égen is.

A szél felerősödött, végigsimította a kókuszpálmák csúcsát. De a lány ott volt a szélben, ott volt a pálmafákon, és ott volt körös-körül a felhőkön is.

Marlowe erőnek erejével másra terelte a gondolatait. Az őrt bámulta, amint a kerítés túloldalán róttá az útját fel és alá, csorgott róla a veríték a nyomott hőségben. Egyenruhája elnyűtt volt és ápolatlan, sapkája ugyanolyan gyűrött, mint a képe, puskája rendetlenül lötyögött a vállán.

Peter Marlowe megint fölnevezett az égre, minél távolabb, fel a messzeségbe. Csak így tudott megszabadulni attól az érzéstől, hogy ketrecbe van zárva, egy férfikkal teli ketrecbe, férfiszagba, férfikoszba, férfizajok közé. Nő nélkül, döbrent rá Marlowe kétségbeesve, ez a sok férfi együtt csak rossz vicc, semmi több.

– Nézz oda, Peter! – A Király tátott szájjal bámult a domb irányába.

Marlowe követte a Király tekintetét, és felfordult a gyomra. Sean közeledett. – Jézusmária! – Szeretett volna eltűnni, becsusszanni az ablakon, de tudta, hogy már elkészt. Várt rendületlenül, szinte a lélegzetét is visszatartotta. Úgy gondolta, van rá esélye, hogy észrevétlen maradjon, hiszen Sean elmerült a beszélgetésben Rodrick századossal és Frank Parrish hadnaggal. Fejüket összedugták, és nagy hangon magyaráztak valamit.

Aztán Sean oldalra fordította a fejét, meglátta Marlowe-t, és megállt.

– Rögtön jövök – szólta Sean nyugodtan Rodricknak, és elindult Marlowe-ék felé. Most, hogy az első meglepetésen túl volt, fülig ért a szája.

Marlowe felállt és várt. Úgy érezte, végigfut a hideg a hátán, a Király pedig átfúrja a tekintetével.

– Szervusz, Peter – köszöntötte Sean.

– Szervusz, Sean!

– Nagyon sovány vagy, Peter!

– Nem is tudom. Nem hiszem, hogy soványabb lennék, mint itt akárki.

– Olyan régóta nem láttalak. Miért nem jössz el néha a színházba? Mindig akad valami ennivaló is, és tudod, hogy én sosem voltam nagyevő. – Sean reménykedve mosolygott.

– Köszönöm – mondta zavarában kurtán Marlowe.

– Úgyis tudom, hogy nem jössz el – mondta szomorúan Sean –, pedig mindig szívesen látnálak. – Elhallgatott. – Mostanában sosem látlak.

– Tudod, hogy van ez, Sean. Te mindig a színházzal vagy elfoglalva, én meg be vagyok osztva munkára, meg ilyesmi.

Marlowe-hoz hasonlóan Sean is szárongot viselt, de a Marlowe-étől eltérően az övé új volt és fehér, a széle pedig kékkel és ezüsttel volt szegélyezve. Sean ezenkívül még egy derékig érő, rövid ujjú mellényt is hordott, s ezt a szűk, testhez álló bennszülött ruhadarabot két jól fejlett melludor nyomta ki. A Király megkövülten bámult a mellény félig nyitott dekoltázsára.

Sean észrevette, bágyadtan elmosolyodott, és a hajához nyúlt. Megigazított egy tincset, és játszadozni kezdett vele, amíg a Király fel nem nézett. Sean befelé mosolygott, melegség járta át, amint a Király elpirult.

– Hát... elég meleg van – feszengett a Király.

– Igen, meglehetősen – mondta Sean kedvesen. Ő sohasem izadt, bármekkora volt is a forróság.

Csend telepedett közéjük.

– Bocsáss meg – szólta Marlowe, amint meglátta, hogy Sean a Királyt bámulja, és udvariasan vár –, ismered...

Sean nevetni kezdett. – Jaj, Peter, hogy te milyen szertartásos vagy! Természetesen tudom, hogy ki a barátod, bár sohasem találkoztunk. – Sean kezét nyújtott. – Nagyon örülök, nagy megtiszteltetés megismerkedni egy királlyal.

– Igazán köszönöm – mondta a Király, s nagy tenyerével alig érintette a felé nyújtott kis kezét. – Nem gyújt rá?

– Köszönöm, nem élek vele. De ha megengedi, azért kérek egyet. Vagy inkább kettőt, ha lehet. – Sean az út felé intett a fejével.

– Rod és Frank dohányzik, és tudom, hogy örülnének neki.

– Hogyne – mondta a Király. – Hogyne.

– Köszönöm! Nagyon kedves.

A Királyt akarata ellenére kellemesen melegítette Sean mosolya. És szinte akarata ellenére mondta, amit mondott: – Nagyszerű volt az Othellóban.

– Köszönöm szépen – mondta Sean elragadtatottan. – És a Hamlet hogy tetszett?

– Nagyon. Pedig sosem voltam oda Shakespeare-ért.

Sean nevetett. – Hát ez remek. Legközelebb új darabot adunk elő. Frank írta, kifejezetten a társulatunknak, és biztosan nagyon szórakoztató lesz.

– Már akkor is nagyszerű lesz, ha csak úgy sikerül, mint a többi – társalgott felszabadultan a Király –, és biztosan maga is csodálatos lesz benne.

– Milyen aranyos fiú! Köszönöm! – Sean oldalt pillantott Marlowe-ra, a szeme még jobban csillogott. – De úgy érzem, Peter nem ért egyet magával.

– Hagyjuk ezt, Sean – mondta Marlowe.

Sean nem nézett Marlowe-ra, csak a Királyra. Mosolygott, de mosolya mögött sértődöttség lappangott. – Peter rossz véleménnyel van rólam.

– Hagyjuk ezt, Sean – ismételte nyersen Marlowe.

– Miért hagynánk? – fakadt ki Sean. – Te megvetsz minden elferdülést, neked mindenki ferde hajlamú, mindenki meleg. Világosan tudtomra adtad. Nem felejtettem el!

– Én sem!

– Na, eddig eljutottunk. De én nem bírom elviselni a megvetést, legkevésbé tőled!

– Én mondtam az előbb, hogy hagyjuk. Sem a hely, sem az idő nem alkalmas a vitára. És különben is, ezt már egyszer lezártuk, elmondtuk mindketten a magunkét. Én mondtam, hogy bocsánatot kérek, nem akartalak megbántani.

– Lehet. De még mindig gyűlölsz. Miért? Miért?

– Nem gyűlöllek.

– Akkor miért kerülsz?

– Jobb így. Az ég szerelmére, Sean, hagyj már békén!

Sean mereven bámult Marlowe-ra, aztán amilyen hirtelen kitört belőle a harag, úgy el is csitult. – Ne haragudj, Peter! Talán igazad van. Én vagyok a bolond. De néha olyan egyedül vagyok, és nincs kivel beszélgetni egy kicsit. – Sean előrenyúlt, és megérintette Marlowe karját. – Ne haragudj! Csak szeretném, ha újra barátok lennénk.

Marlowe nem tudott mondani semmit.

Sean habozott. – Azt hiszem, mennem kell.

– Sean! – kiáltott Rodrick az útról. – Elkészünk!

– Egy pillanat. – Sean még mindig Marlowe-ra nézett, aztán sóhajtott, és kezét nyújtotta a Királynak. – Nagyon örülök, hogy megismertem. Bocsássa meg a rossz modoromat!

A Királynak ismét meg kellett érintenie a kis kezét.

– Én is örülök – mondta.

Sean súlyos, fürkésző tekintettel nézett a Királyra.

– Maga Peter barátja?

A Király úgy érezte, az egész világ hallja, amint akadozva ki-nyögi:

– Hogyne, igen. Persze.

– Nem furcsa, hogy egy szó mennyi különböző dolgot jelenthet? De ha tényleg a barátja, kérem, ne vezesse rossz útra! Maga arról nevezetes, hogy keresi a veszélyt, és én nem szeretném, ha Peternek baja esne. Nagyon ragaszkodom hozzá.

– Hát persze. – A Király térde megremegett, gerince átforrósodott. Sean mosolyának mágneses ereje teljesen átjárta. Ez semmilyen addigi érzéshez sem hasonlított. – A színház a tábor életének a fénypontja – mondta. – Csak amiatt érdemes élni. És maga benne a legjobb.

– Köszönöm szépen. – Sean aztán Marlowe-hoz fordult:

– A színházért érdemes élni. Én nagyon boldog vagyok, és szeretem, amit csinálok. Az egész csak ezért éri meg, Peter.

– Igen – szólalt meg Peter elkínzottan. – Örülök, hogy minden rendben van.

Sean még egyszer, utoljára tétován elmosolyodott, aztán sarkon fordult és elment.

A Király leült.

– Megáll az eszem!

Marlowe is leült. Kinyitotta a dózniját, és sodort egy cigarettát.

– Ha nem tudnám, hogy férfi, bármire megesküdnék, hogy nő – mondta a Király. – Méghozzá szép nő.

Peter Marlowe mogorván rábólintott.

– Nem olyan, mint a többi köcsög, az egyszer biztos – folytatta a Király. – Egyáltalán nem olyan. Van benne valami, ami... ami nem... – a Király megakadt, kereste a szavakat, aztán megadóan kezdte újra: – Nem is tudom, hogy mondjam. Hiszen ez... ez az ember tényleg nő! Emlékszel, amikor Desdemonát játszotta? Ahogy ott feküdt a hálóingében, állítom, hogy Changiban mindenkire rájött a kangörcs. Rám is, ugyanúgy, mint mindenkire. Hazudik, aki azt mondja, hogy nem így volt. – Marlowe-ra nézett, aprólékosan szemügyre vette.

– Az ég szerelmére! – szólalt meg Marlowe ingerülten –, csak nem azt hiszed, hogy én is meleg vagyok?

– Nem – mondta szelíden a Király. – De azt se bánnám, ha az lennél. Csak tudjam.

– Hát nem vagyok az.

– Pedig ez az egész nagyon úgy nézett ki – vigyorgott a Király. – Olyanok voltatok, mint a civakodó szerelmesek.

– Menj a fenébe!

Egy perc sem telt el, s a Király békülékenyen puhatólózni kezdett: – Régóta ismered Seant?

– A századomban szolgált – bökte ki végül Marlowe –, és úgy szólván a gondjaimra volt bízva. Alaposan megismertem. – Lepöckölte a parazsat a cigarettájáról, és a dohánymaradékot visszamorzsolta a dóznijába. – Tulajdonképpen... a legjobb barátom volt, és kitűnő pilóta... – A Királyra nézett. – Nagyon szerettem.

– És... azelőtt is ilyen volt?

– Nem.

– Azt én is gondolom, hogy nem járkált folyton női ruhában, de hát az ördögbe, azért annak nyilvánvalónak kellett lennie, hogy ilyen.

– Sean sohasem volt „ilyen”. Egyszerűen csak egy nagyon jóképű, finom lelkű srác volt. Semmi nőies puhányságot nem lehetett észrevenni rajta, legfeljebb bizonyos... túlzott könyörületet vagy szánakozást.

– Láttad már meztelenül?

– Nem.

– Ez beleillik a képbe. Még senki sem látta. Még félmeztelenül sem.

Seannak egy apró szobája volt a színházban; saját szobája, pedig az senkinek sem volt egész Changiban, még a Királynak sem. De Sean sohasem aludt abban a szobában. Az a tudat, hogy Sean egyedül van odabent, és mindössze egy zár őrzi, túlságosan veszélyes lett volna, mivel sokan voltak a táborban, akiknek buja gerjedelmei mindent félresöpörtek az útból, és legbelül a többiekben, a normálisokban is parázna vágyak dúltak. Úgyhogy Sean mindig valamelyik barakkban aludt, de a saját szobájában zuhanyozott és öltözött.

– Mi van köztetek? – kérdezte a Király.

– Egyszer majdnem megöltem.

A beszélgetés hirtelen megszakadt, mindketten feszülten figyeltek. Valami megézés, legfeljebb egy sóhaj volt, amit hallhattak. A Király gyorsan körülnézett. Nem látott semmi különösét, de felállt, és bemászott az ablakon. Marlowe a nyomában. A barakkban mindenki feszülten figyelt.

A Király a börtönépület sarkát nézte. Látszólag minden rendben volt, az örök fel-alá járkáltak.

– Nézd csak! – suttopta Tex.

Brough kapitány bukkant ki a börtön sarka mögül, és tartott felé a domboldalon egyenesen feléjük. Aztán mögötte újabb tisztek jöttek elő, és mindegyik elindult a közlegénybarakk felé.

– Ebből nem sok jót nézek ki – mondta Tex fanyarul.

A Király egy pillanat alatt letérdelt, és kinyitotta a ládáját.

Marlowe sietősen odaszólt neki: – Viszlát! Majd találkozunk.

– Nesze – dobott neki a Király egy doboz Kooát. – Este gyere át, ha van kedved!

Marlowe kiment a barakkból, és lesietett a lejtőn. A Király előhúzta a babkávába rejtett három karórát, gondolkozott egy pillanatra, aztán felállt a székére és bedugta mind a hármat a zsindelek rétegei közé. Tudta, hogy mindenki látta az új rejtékhelyet, de nem törődött vele; mert már úgysem tehetett semmit. Aztán bezárta a ládát, felpillantott, és Brough már ott is állt az ajtóban: – Kifelé, fiúk!